

■ **Äänestäjät näyttivät vihreää**
Grönioni edustajistovaalien suurin voittaja. Uutiset 2

■ **Trainee-ohjelmat tulevat**
Yritykset kouluttavat itse työntekijänsä. Sivut 7

■ **Kun rap rantautui Jyväskylään**
1990-luvun tekijät muistelevat. Kulttuuri 10

JYVÄSKYLÄN YLIOPPILASLEHTI

Eläinsuojeluko turhaa?

KESKIAUKEAMA

Vihreille vaalivoitto

RISTO RAUTANEN

Poliittiset ryhmät menestyivät JYYn edustajistovaaleissa.

GRÖNIONI NOUSI suurimmaksi puolueeksi JYYn edustajistovaaleissa. Ryhmä sai neljä lisäpaikkaa ja tuplasi paikkamääränsä edustajistossa. Toiseksi suurimpana edustajistopuolueena seuraavan kaksivuotiskauden ajan toimii Pörssi & Dumppi, joka säilytti seitsemän paikkaansa.

Karvaimman tappion kokivat Demariopiskelijat sekä Kristilliset opiskelijat, jotka molemmat menettivät kaksi paikkaa. Sosialistiopiskelijat, joka ei edellisissä vaaleissa saanut ehdokastaan läpi, sai nyt paikan edustajistoon. Maltillinen ääriysemististö säilytti kolme paikkaansa, kun taas PresSure menetti toisen paikkansa. Samoin yhden paikan menetti Poikkiteijäläiset, jolla on nyt uudessa edustajistossa kolme edaattoria. Kokoomusopiskelijat edustavat seuraavat kaksi vuotta edellisvuosien viiden paikan sijaan neljällä. Keskustaopiskelijat säilyttivät neljä paikkaansa. Uutena ryhmänä edustajistoon pyrkinyt Suomi-Madagaskar-seura ei saanut yhtään ehdokkaistaan läpi.

Ääniharavaksi nousi Kristillisten opiskelijoiden **Petteri Muotka**, joka saalisti 55 ääntä.

LOPULLISIA TULOKSIA odoteltiin Rentukan vaalivalvoijaisissa puoleen yön asti ja olutta myytiin tiskillä solkeaan. Tavallisin näky ravintolassa oli tuopina kanssa kulkeva ja samalla puhelimeen puhuva ehdokas.

Illan juontanut **Pekka Vahvanen** haastatteli illan aikana vuorotellen jokaisen ryhmän ehdokkaista, mutta äänentoisto ei kantanut puheensorinan yli suureen osaan pöydistä.

Pieni hiljaisuus vallitsi kuitenkin silloin, kun vaalien uuden ryhmän, Suomi-Madagaskar-seuran **Ville Häkkinen** joutui selvittämään haastattelijalle, että ryhmän nimi ei suinkaan ole vitsi.

”Käymme imperialismiin vastaista taistelua”, hän totesi ja sai Vahvasen esittämään entistä enemmän kysymyksiä.

ÄÄNIOIKEUTTAAN vaaleissa käytti 22,8 prosenttia opiskelijoista. Äänestysaktiivisuus kasvoi himpun verran kahden vuoden takaisista vaaleista ja ääniä annettiin noin 500 enemmän kuin viime vaaleissa. Ennakkoon edustajistovaaleissa äänesti 7,8 prosenttia äänioikeutetuista.

JYYn pääsihteeri **Tuomas Viskari** toivoo, että äänestysprosenttia saadaan tulevaisuudessa nostettua ottamalla käyttöön sähköinen äänestys, joka tällä hetkellä on käytössä muun muassa Turussa ja Kuopiossa.

”Pyrimme siihen, että JYYssäkin voi äänestää sähköisesti jo seuraavissa edustajistovaaleissa”, hän sanoo.

Myös puolueiden tavoitteena oli saada opiskelijat vaaliuurnille entistä ahkerammin. Välillä kampanjointi äityi niin riehakaksi, että pääsihteeri Viskari päätyi antamaan muutamille ryhmille huomautuksen.

”Koska vaaliyllytys on kielletty, huomautin asiasta niille ryhmille, jotka jakoivat vaalimainoksia sisätiloissa tai äänestyspaikan ulko-ovella.”

Jonna Rusanen
paatoimittaja@jyy.fi

Mitä mieltä vaalituloksesta?

Jarno Miettinen, Maltillinen ääriysemististö

”Kuvittelin, että valtakunnan politiikka ei korreloisi valtavasti edarivaalien kanssa, mutta siltä näyttää, että voittajia ovat Vanhasen hallituksen puolueet. MÄÄllä meni huonosti, Demareilla vielä huonommin.”

Viljami Vaskonen, Sosialistiopiskelijat

”Kurjaa, että oikeisto voitti, mutta kiva, että sinne tuli yksi vallankumouksellinen tyyppi, **Matias Huttunen**.”

Poikkiteijäläisten Soile Koriseva (edessä keskellä) juhlii läpikäymään. Taustalla nostaa nyrkkiään Grönionin Antti-Jukka Huovila.

Ahmad El Massri, Keskustaopiskelijat

”Tavallaan olen yllätynyt. Harmi, että emme saaneet tavoittelemaamme lisäpaikkaa. Tämä on ihan ok tulos kuitenkin.”

Johanna Pietiläinen, Demariopiskelijat

”Olen todella yllätynyt henkilökohtaisesti. Puolueelle olisin odottanut parempaa tulosta.”

Jarmo Lyhty, Kristilliset opiskelijat

”Yllätys oli, että Grönioni ja Pörssi & Dumppi pärjäisivät noin hyvin. Oman ryhmän kannalta harmittaa.”

JYYlle uudet nettisivut

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan internetsivut uudistuvat tämän viikon lopulla. Visuaalisen kasvojenkohotuksen lisäksi sivuista on tarkoitus tehdä helppo-käyttöisemmät niin käyttäjiä kuin sisällöntuottajia ajatellen.

”Pyrimme

palvelemaan käyttäjiä paremmin. Uudet sivut toimivat myös sisällöntuottajien kannalta järkevämmän”, JYYn tiedotussihteeri **Anna Grönlund** kertoo.

Grönlund toivoo käyttäjiltä palautetta uusista sivuista, kunhan ne otetaan käyttöön.

”Uudistuksien jälkeen palaute on aina erityisen tärkeää”, hän sanoo.

Iiro-Pekka Airola, PresSure

”Me sitoutumattomana puolueena menetimme yhden paikan. Grönioni nousi asemaan, joka heille varmaankin JYYssä kuuluu. Yllätys oli se, että edustajiston puheenjohtaja **Kalle Sumelles** sai vain neljä ääntä ja SYLin hallituksessa istuva **Jarkko Seppälä** vain yhden äänen.”

Jaakko Selin, Kokoomusopiskelijat

”Ihan tyytyväinen olen yhteen lisäpaikkaamme. Silloin ei voi olla pettynyt, kun vaaleissa saa yhden paikan lisää.”

Antti-Jukka Huovila, Grönioni

”Aivan loistava tulos. Vaalivoitto oli

odotettavissa, mutta äänimäärän tuplaaminen ei ollut viltimmässä unelmisakaan. Täytyy pysyä nöyränä.”

Hannu Vehniäinen, Pörssi & Dumppi

”Olen semityytyväinen. Ryhmämme teki hienosti töitä. Mielenkiintoista on se, että suhteet vaihtuvat edustajistossa. Mulla itselläni meni kyllä aika huonosti.”

Soile Koriseva, Poikkiteijäläiset

”Grönioni voitti odotetusti. Meiltä meni yksi paikka. Siinä mielessä olen pettynyt, mutta lopputulos on kuitenkin puolueiden näkyvyyden mukainen.”

JYYn edustajisto 2007–2009

Grönioni (522)

Hannonen, Paloma (51)
Huovila, Antti-Jukka (44)
Aalto, Touko (41)
Heikkilä, Hannu (41)
Turunen, Riikka (40)
Vilhonen, Marjukka (33)
Harjunpää, Johanna (29)
Torppa, Teppo (27)

Pörssi & Dumppi (463)

Nissinen, Joel (42)
Kankaala, Juho (38)
Lintula, Juha (26)
Pietiläinen, Samuli (25)
Kangas, Maiju (22)
Turunen, Olli (18)
Kohvakka, Sakari (17)
Demariopiskelijat (326)

Heikkinen, Jonne (31)

Lehtonen, Joel (25)
Virtanen, Joonatan (19)
Pietiläinen, Johanna (16)
Suortti, Juho (16)
Kokoomusopiskelijat (325)
Kunelius, Jaska-Petteri (37)
Abdulla, Ali (25)
Karhula, Nina (21)

Parttimaa, Jarno (20)

Andersson, Hennariikka (19)
Jyväskylän keskustaopiskelijat (303)
Savela, Salla (51)
Martinotti, Giampaolo (23)
Peltonen, Suvi (20)
Heinola, Eija (18)
Kristilliset opiskelijat (280)

Muotka, Petteri (55)

Lyhty, Jarmo (37)
Haapala, Henna (29)
Metsäpelto, Maria (19)
Maltillinen ääriysemististö (188)
Rantala, Oskari (37)
Hummastenniemi, Heidi (22)
Antikainen, Reetta (19)
Poikkiteijäläiset (186)

Koriseva, Soile (23)

Kutinlahti, Heikki (22)
Sohlo, Pirjo (20)
PresSure (103)
Airola, Iiro-Pekka (26)
Sosialistiopiskelijat (81)
Huttunen, Matias (19)
Suluissa äänimäärät.

Katri Nokela pyrkii SYLin hallitukseen

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan hallituksen koulutuspoliittinen vastaava **Katri Nokela** hakee JYYn edustajana paikkaa Suomen ylioppi-

Katri Nokela yrittää JYYn edustajana SYLin hallitukseen.

laskuntien liiton ensi vuoden hallituksesta. Seitsenjäseninen hallitus valitaan SYLin liittokokouksessa marraskuun lopussa.

Jyväskylän opiskelijademareiden riiveissä edustajistossa istuva 25-vuotias Nokela opiskelee pääaineenaan yhteiskuntapolitiikkaa. Valituksi tullessaan hän jatkaisi JYYn perinteitä SYLin hallituksessa, sillä aikaisemmin JYYn hallituksen puheenjohtaja-

na toiminut **Jarkko Seppälä** istui SYLin hallituksessa tämän vuoden ajan. Seppälän vastuualueena hallituksessa olivat kansainväliset asiat.

SYLin jäseniä ovat kaikki Suomen ylioppilaskunnat ja se on maan suurin opiskelijajärjestö. Liitto ajaa yliopisto-opiskelijoiden etuja muun muassa koulutus- ja sosiaalipolitiikassa sekä neuvottelee valtakunnalliset opiskelija-alennukset.

Professoreja virkaan

Kliinisen psykologian ja psykoterapian professori **Raimo Lappalainen** sekä suomen kielen professori **Minna-Riitta Luukka** astuvat virkaan 7. marraskuuta. Lappalainen nimitettiin virkaan keväällä ja Luukka elokuun alussa. Luukka toimii myös humanistisen tiedekunnan varadekaanina.

Tupsahduksesta ammattijohtajaksi

Jyväskylän yliopiston rehtori Aino Sallinen täyttää 60 vuotta, eikä ihan oikeasti kelpuuta lahjaksi urheiluautoa.

KERRAN VUODESSA Jyväskylän yliopiston rehtori saa haastattelussa puhua jostain muusta kuin yliopiston hallinnosta ja rahoista.

”Voi kun mukavaa puhua asioista, joihin minulla ei ole standardivastausta.”

Syntymäpäivänä saa tehdä hauskoja asioita, varsinkin kun täyttää pyöreitä vuosia.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON pitkäaikaisin rehtori. Suomen ensimmäinen yliopiston naisrehtori. Pohjoismaiden ensimmäinen puheviestinnän professori. Näillä saavutuksilla **Aino Sallisen** uraa kuvaillaan julkisuudessa. Hän kertookin kasvaneensa ajan myötä ammattijohtajaksi, mutta alun perin rehtorin työ ei edes kuulunut urasuunnitelmiin, vaan ajatuksena oli jatkaa puheviestinnän parissa.

”Yhtäkkiä vain tupsahdin rehtoriksi”, hän nauraa.

”Muistan erittäin hyvin valintapäiväni vuonna 1992. Valinta tapahtui nopeasti, kun edellinen rehtori luopui virastaan, ja minä olin silloin vararehtorina. En olisi uskonut, että saan vaalissa enemmistön, kun vastassa oli yhdeksän vuotta vararehtorina toiminut **Kari Sajavaara**.”

Ensimmäisenä kontaktina tiedotusvälineiden kanssa Sallinen muistaa heti vallinnan jälkeen eetensä törkätyn tv-uutisten mikrofonin.

”Toimittaja kysyi, mitä asiaa aion edistää rehtorikautenani. Vastasin spontaanisti ja yllätettyinä, että haluan edistää nuorten tutkijanuraa. Siihen vastaukseen olen vielä tänäkin päivänä tyytyväinen.”

Nyt, 15 vuotta myöhemmin, rehtori tukee nuorten tutkijoiden uraa rahallisesti, kun hänen 60-vuotispäivänsä juhlaohjelmaa muodostaa Aino Sallisen nimikkorahaston perustamispäätös. Rahasto suuntautuu nuorten tutkijoiden tukemiseen ja erityisesti väitöskirjan jälkeiseen työskentelyyn.

JO ENSIMMÄISINÄ työviikkoinaan rehtori Sallinen pääsi näyttämään, että perinteiset miesten hommat onnistuvat humanistinaiseltakin. Hän kuvaa rehtorin uransa alkua varsin rajuksi.

”Jouduin aloittamaan heti ensi töikseni Ylistönrinteen rakentamishankkeen. Mutta hyvä niin, sillä olen nyt ylpeä siitä,

RISTO RAUTANEN

Suomen ensimmäinen yliopiston naisrehtori Aino Sallinen täyttää tässä kuussa 60 vuotta.

että näinä vuosina Jyväskylän yliopistossa on rakennettu enemmän kuin koskaan.”

Rakennusprojektit eivät kuitenkaan ole olleet helppoja nakkeja – ei varsinkaan Agora, joka oli ensimmäinen yksityisellä rahalla yliopiston käyttöön rakennettu julkinen rakennus. Puskiessaan Agoraa pystyy Sallinen sai kokea Helsingissä käymissään neuvotteluissa takaiskuja ja nöyryyksiä.

Mutta miten lopulta kävikään?

”Eräänä loppukesän kauniina aurinkoisena iltapäivänä minulle soitettiin Agorasta, että siellä on valmista ja voin mennä katsomaan, kun suojapahvit poistetaan”, Sallinen muistelee.

”Oli urani koskettavin hetki, kun näin auringon paistavan järveltä ja graniittilattian kylpevän siinä valossa. Helpotuksen ja onnen kyneleet nousivat silmiin.”

AINO SALLISESTA AISTII, että hän on tyytyväinen rehtorikautensa tuloksiin. Hän kuvailee itseään ihmiseksi, joka tuntee rakkautta ja intohimoa tutkimukseen ja opetukseen.

”Jyväskylän yliopisto on kaudellani noussut kansainvälisesti merkittäväksi

tiedeyleiöistoksi. Meillä on täällä edellytykset hyvälle opetukselle, joka perustuu tutkimukseen.”

Intohimoinen ihmisen heikkouksiin kuuluu usein kärsimättömyys, niin myös rehtori Sallisen.

”Ja toinen huono puoleni on se, että olen huono käyttämään teknisiä vempeloita, kuten tietokonetta”, hän pudistaa päätään.

Mutta aikaa on vielä opetella sekin, sillä rehtorikauti jatkuu ainakin vuoteen 2010. Sen jälkeisestä ajasta Sallinen tyytyy toteamaan vain, että ”on ihanaa, etten vielä tiedä mitä teen, mutta työntekoa en lopeta”.

Rehtori Sallisen varsinainen syntymäpäivä on 17. marraskuuta. Samana päivänä hän järjestää kutsuvierasjuhlat, joista hän toivoo tulevan yksinkertaisesti juhlat ja iloiset. Ja vaikka rehtori saisi nyt esittää minkä vain lahjatoiveen – hänelle tärkeiden rahastolahjoitusten lisäksi – menee rehtori ensimmäistä kertaa sanattomaksi.

”En halua juhlapäivänäni muuta kuin hyvää mieltä”, rehtori sanoo ja napauttaa, ettei tarvitsisi edes urheiluautoa.

Jonna Rusanen
paatoimittaja@jyy.fi

GALLUP

Mihin uuden edustajiston pitäisi vaikuttaa?

Ritva Itkonen,

21, englannin kieli:

”Toivon heidän pitävän huolta siitä, että opintotuki riittää elämiseen.”

Maiju Ristkari,

24, kirjallisuus:

”Laitoksellamme ei saa opintoihin kuuluvasta harjoittelusta riittävästi opintopisteitä, että sillä voi nostaa kesäopintotukea. Jos harjoittelu on palkaton, pitää vielä tehdä lisäopintoja, että saa opintotukea.”

Anna-Maija Riutta,

21, kasvatustiede:

”Mielestäni hommat ovat toimineet täällä todella hyvin. Jatkaa samaan malliin.”

Heikki Kerkkänen,

26, sosiologia (jatko-opiskelija):

”Jatko-opiskelijat eivät pääse YTHS:lle suun terveydenhuoltoon. En ole JYYn jäsen, mutta maksaisin jäsenmaksun, jos saisin siitä konkreettista hyötyä.”

KYSYN VAAN

Miksi ulkopaikkakuntalaisia on ehdolla edustajistovaaleissa?

JYVÄSKYLÄN yliopiston ylioppilaskunnan edustajistovaaleissa saavat olla ehdolla kaikki ylioppilaskunnan jäsenet. Jotkut ehdolla olevista opiskelijoista ovat kuitenkin jo työelämässä ja saattavat jopa asua toisella puolella maata. Edustajisto kokoontuu aina Ilokivessä, joten kokouksiin pääsy edellyttäisi heiltä tuntikausien matkustamista.

Onko mielestäsi oikein, että edustajistovaaleissa voi olla ehdolla, vaikka asuisi satojen kilometrien päässä ja kävisi päivätöissä, JYYn keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Alina Savolainen?

”On se oikein. Vaaleihin saavat asettua ehdolle kaikki JYYn jäsenet. Edustajiston kokoukset ovat aina iltaisin, joten niihin pääsevät myös päivätöissä käyvät, ja vuosien saatossa on nähty, että tois-

takin paikkakunnalta on tultu kokouksiin.”

Kuinka tarkasti edustajistossa katsotaan poissaoloja? Onko mahdollista, että läpi pääsevä ehdokas ei lopulta käy yhdessäkään edustajiston kokouksessa?

”On se mahdollista. Onhan myös se mahdollista, että läpi pääsevä ehdokas valmistuu ensi kuussa eikä siten käy yhdessäkään kokouksessa. Osa ehdokkaista on listojen täytettä, mutta laajat ehdokaslistat ovat yksi tapa ryhmille saada ääniä ja sitä kautta edustajistopaikkoja. Ja listoilla on kylä myös sellaisia päteviä ja JYYn asioista kiinnostuneita ehdokkaita, jotka asuvat muualla tai käyvät töissä.”

Mikko Mattlar
toimittaja@jyy.fi

NÄKÖKULMIA

reuna
huomautus

Tiina Piilola

Sisäiset Lilithimme

ON HUIKEA TUNNE, kun omat ajatus- tai tietorakenteet kolisevat uuteen asentoon. Näin minulle kävi Jyväskylän Kirjailijatalon Naisenergiaa-luennolla, jolla paikallinen kirjailija Jaana Janhila-Anttonen kertoi Raamatusta poistetun Lilithin tarun.

Janhila-Anttonen sanoi jo lapsena hämmästellessä luomiskertomuksen epäloogista alkua. Miksi Jumala yhtäkkiä hylkäsi hyväksi havaitun luomisreseptinsä ja käytti naisen raaka-aineena maan tomun sijaan miehen kylkiluuta? Janhila-Anttonen oli päättänyt etsiä selityksen ja löysikin sen: naisten alkuaiti ei olekaan lattea, ponneeton Eeva vaan Lilith. Uhmakas ja omapäinen nainen, joka ei suostunut ajan tavan mukaan parittelemaan Aatamin kanssa eläimellisessä asennossa ja tuli siitä syystä karkotetuksi Punaisen meren taa. Aikoinaan pyhät miehet sitten karkottivat Lilithin Raamatun teksteistä, ja näin Lilith jäi liehuva-tukkaisena yön demonina kuvittamaan lähinnä kauhutarinoita. (Lilithistä lisää muun muassa Yliopisto-lehdessä 8/97.)

LUENNON JÄLKEEN sydämeni hakkasi kuin lam-paansaparo. Totta kai minäkin olin luennoitsijan lailla usein miettinyt luomiskertomuksen epäsuhtaa – kuka nainen ei olisi. Monesti yrityksestä huolimatta Raamatun lukeminen oli aina jäänyt kesken viimeistään Toisen Mooseksen kirjan kohdalla. Se, että se ”kuuluu yleissivistykseen” ei ole ollut minulle riittä-vän motivoiva syy (esimerkiksi Pirjo Hassinen Helsingin Sanomissa 31.10.). Mutta nyt, Lilithistä kuultuani kiinnostuin Isosta Kirjasta heti.

Jos tässä nyt, kolumnin kirjoittamisen kirjoittamatomien sääntöjen mukaisesti alkaisi vetää jotain jyvettä kuulosta päätösajatusta, saattaisi se kuulua tähän malliin: hyvät opiskeljakollegat ja muut Jylkkärin lukijat, varokaa varauksetonta suhtautumista yleissivistykseen kiinni nitattuihin kaanoneihin. Varokaa kuuliaisuutta.

Mutta koska tuollainen menisi juuri siihen, mitä kritisoin – eli että tehkää kuten tietäväiset opastavat – päätänkin kolumnin radiokeskisuomimaisiin menovinkeihin.

Hannele Huovin järjestämä ja lämpimällä tunnel-malla emännöimä Naisenergiaa -luentosarja Jyväskylän Kirjailijatalolla jatkuu vielä: 14.11. äännessä Maritta Lintunen ja 28.11. Pirjo Hassinen puhuu Rakkaudesta ja vallasta! Bienvu(e)s!

JYVÄSKYLÄN
YLIOPIPPILASLEHTI

Opinkivi, 1 kerros, huoneet 119 – 120
Keskussairaalan tie 2, 40600 Jyväskylä
Puhelin (014) 260 3360. Faksi (014) 260 3928
Sähköposti jykkari@jyy.fi, nettisivut www.jykkari.fi
Päätoimittaja **Jonna Rusanen**
(014) 260 3359, 045 137 1957, paatoimittaja@jyy.fi
Toimittaja **Mikko Mattlar**
(014) 260 3360, toimittaja@jyy.fi
Siviilipalvelusmies **Risto Rautanen** (kannen kuva)
(014) 260 3973, sivari@jyy.fi
Painos 7 000 kpl. Painopaikka I-print Oy,
Seinäjoen, puh (06) 418 6750. ISSN 0356 – 7362.

pääkirjoitus

12. marraskuuta 2007

Ihanaa, se onkin laitonta!

Sinäpä sen sanoit, eduskunnan apulaisoi-keusasiamies Petri Jääskeläinen. Uusien ylioppilaiden suosiminen opiskelijavalinnois-sa on maalaisjärjelläkin ajateltuna tuntunut jotenkin oudolta, mutta jo oli aikakin jonkun todeta, että siinä todellakin rikotaan myös lakia.

Joissakin yliopistoissa ylioppilaat on jaet-tu ryhmiin sen mukaan minä vuonna he ovat kirjoittaneet ylioppilaaksi. Uudet ovat saaneet pisteitä valintakokeiden lisäksi myös ylioppilastutkinnon arvosanoista, kun vanhemmat ylioppilaat on valittu vain valinta-kokeiden perusteella. Jos tämä ei ole syrjintää, niin mikä sitten?

Opetusministeriön hinku työntää uudet ylioppilaat koulutusputkeen on aivan käsittämätön. Tavoitteena on, että ensi vuonna vähintään 55 prosenttia aloit-tavista korkeakouluopiskelijoista on uusia

ylioppilaita. Jos ministeriö haluaa välttää sen, että jotkut saattavat hakeutua yliopis-tolle vain opintososiaalisten etuuksien pe-rässä, kustaan silloin pahasti omille koivil-le.

” Opetusministeriön hinku työntää uudet ylioppilaat koulutusputkeen on aivan käsittämätön.

Mihin jäivät puheet elinikäisestä oppi-misestä? Miksi viedä mahdollisuuksia heil-tä, jotka ihan oikeasti ovat kiinnostuneita oppimisesta elämänuranaan? Eikä myö-hään heränneissäkään mitään vikaa ole. Jos joku huomaa halua-vansa lääkäriksi vasta kyp-sässä 20 vuoden iässä an-toisan välivuoden jäl-

keen, saa hän heti kokea ikäsyryntää. Masentavaa. Ei ihme, että jotkut oikeasti kertovat kokeneensa kahdenkymppin kriisin.

Opiskelijavalinnan tulisi olla tasa-arvoi-nen kaikille. Abiturienttien suosimis-ta on aiemmin perusteltu sillä, että heillä jää kirjoitusten jälkeen vähemmän aikaa lukea pääsykokeisiin. Tämäkin perustelu on huteruutta, sillä leijonanosa vanhoista yli-oppilaista joutuu käymään lukemisen ohella töissä. Aika kun on tasapuoli-sesti kortilla kaikilla.

Jonna Rusanen
paatoimittaja@jyy.fi

LEHTI – TOTUUS SEURAA PERÄSTÄ

Pääsihteerin radiopuhe rauhoitti kapinan

Uhkaava tilanne Jyväskylän yliopiston kam-pusalueella laukesi, kun JYYn pääsihteerä pi-ti radiopuheen, jossa oikeistoaktivisteja va-roitettiin uhmaamasta laillista järjestystä. Päivän mittaan yliopiston kirjastolle virran-neiden aktivistien vuo hidastui puheen myötä ja kääntyi lopulta pois päin.

Kapinajoukon johtajien päätä radiopuhe ei kääntänyt, sillä he katsoivat hallintoeli-mien näin kääntyneen vihollisen puolelle.

”Kiinteä käsky käy Lapualta: voittohon

Suomessa valkoinen valta!”, huusi Kokoo-musopiskelijoiden everstiluutnantti Karjula muiden taluttaessa häntä kirjaston kahvi-laan rauhoittumaan.

Radiopuhe tuli sen jälkeen, kun alushousu-silleen riisuutunut miesjoukko oli hakannut Ylioppilaspainon kirjapainon tuhoamisoikeu-denkäynnissä todistaneen faktorin. Ennen vä-kivaltaisuksia edustajistovaalien ennakoöä-nessyspaikalle oli virrannut suoraa toimintaa kannattavia oikeistoaineksia ympäri paikka-kuntaa.

Totuuden tietotoimisto
lehti.samizdat.info

TOIMITUS
SUOSITTELEE

PATIKOINTI (aktiviteetti). Syysilma on ulkona liikkumisen kannalta paljon mukavampi kuin kesän helteet tai talven pakkaset.

MUSTIKKAKEITTO (juoma). Lääke sunnuntaiaamuihin.

MIELIPIDEKIRJOITUKSET (asia). Katsokaa nyt tuota viereistä sivua. Laittaisimme siihen mielipiteitä, jos joku niitä lähettäisi. Eikö kukaan muka halua valittaa mistään?

KYLLÄ 47 % (148 kpl)
EI 53 % (166 kpl)

Gallup joka viikko osoitteessa www.jyy.fi

Jylkkäri haluaa tietää, mitä opiskelijat ajattelevat. Lähetä mielipide osoitteeseen jylkkari@jyy.fi. Kirjoita lyhyesti. Toimitus varaa oikeuden lyhentää ja käsitellä kirjoituksia tarvittaessa.

IRTOKUVA

RISTO RAUTANEN

Pauli Ojanperä vastusti ylioppilaskuntien pakkojäsenyyttä yksinäisellä mielenosoituksella Ilokivessä viime viikolla.

IRTOKUVA

RISTO RAUTANEN

Ensilumi saatiin Seminaarinmäelle vihdoon viime viikolla. Ilokivelle johtavan mäen laskeminen muistutti urheilusuoritusta.

JYY PÄÄ

Pilkku jotain

Kirjoittaja on JYYn korkeakoulupoliittinen sihteeri.

OLEN VIIME AIKONA päässyt jälleen seuraamaan lähipiirissäni mielenkiintoista opiskelujen vaihetta. Myös työni puolesta olen kuullut mitä erikoisimpia tarinoita näistä väännöistä. Puhutaan siitä vaiheesta opiskelussa, joka alkaa suunnilleen viimeisestä tenttisuoritukselta ja päättyy siihen, kun vuosia tavoitellut maisterinpaperit ovat kädessä. Vaihetta, jossa kaikki opiskeltava on opiskeltu, ja jäljellä on enää paperitöitä.

Tuttavani päätyi jopa tekemään yhden viimeisistä opintosuorituksistaan avoimen yliopiston puolella maksua vastaan, jotta valmistuminen ei olisi merkittävästi lykännyt sen vuoksi että kyseinen kurssi olisi laitoksella ollut opetustarjonnassa vasta joulun alla. Tässä tapauksessa viimeises-

tä suorituksesta on nyt kulunut noin kaksi kuukautta. Tästä ensimmäisen kuukauden kesti viimeisen suorituksen opintorekisteriin vieni, sen jälkeen toinen kuukausi on mennyt edistäessä valmistumista papereita pyörittelemällä. Nyt näkyy jo valoa tunnelin päässä, ja tämän lehden ilmestyessä hän lienee jo maisteri. Onnittelut!

PARI KUUKAUTTA kuulostaa vielä varsin kohtuulliselta, kun tarinat kertovat opiskelijoiden ponnistelleen valmistumisensa eteen pisimmillään liki puoli vuotta.

Turhauttavimmasta päästä lienee opiskelijan kannalta tilanne, jossa viimeinen varsinaisen suoritus on gradu. Näissä tapauksissa ei ole tavatonta, että ohjaajan kommentteja saa odotella toimettona pitkiäkin aikoja,

jonka jälkeen pahimmillaan vain stilististen korjausten jälkeen gradu lähtee jälleen muutamaksi viikoksi luettavaksi jollekin, jolla ei ole aikaa sitä lukea. Tämän lisäksi on vielä ohjelmassa hallinnollinen puoli, kuten tutkielman virallinen hyväksyntä ja arvostaminen, sekä sen jälkeen tutkinnon hakeminen ja myöntäminen tiedekunnassa.

Parhaassa tapauksessa opiskelija saa nautiskella opintojensa loppuvaiheessa muutaman kuukauden leppoisasta opiskelijaelosta vailla stressin häivää. Pahimmassa tapauksessa seuraukset ovat katastrofaaliset esimerkiksi työnsaannin ja toimeentulon näkökulmasta. Unelmatyöpaikka menee sivuun tutkintotodistuksen puuttuessa tai toimeentulo opintotuen muodossa loppuu.

VERTAILTAESSA

niin sanottuja keskimääräisiä valmistumisajoja ilmoitetaan tulos yleensä muodossa "4,5 vuotta" tai "5,3 vuotta". Jos edellisten esimerkkien valossa tämä "pilkkujotain" aiheutuu lähinnä hallinnon hitaudesta, lienee syytä pohtia kyseisen kaltaisen tarkastelun mielekkyyttä. Tai ainakin opiskelijoiden syyllistämistä liian pitkistä valmistumisajoista.

Onneksemme tämäkin indikaattori oli osaltaan vahvasti mukana vaikuttamassa siihen, että opiskeluaajat on nykyään rajattu viiteen plus kahteen plus kahteen vuoteen. Tai miten se nyt oikein menikään.

Perttu Soininen

SAMOKin työsuhteiden laillisuus työtuomioistuimeen

Jos opiskelijajärjestöjen työsuhteiden määräaikaisuus todetaan laittomaksi, JYYn työsuhteisiin tulee suuria muutoksia.

TYÖTUOMIOISTUIN ratkaisee syksyn aikana, ovatko opiskelijajärjestöjen määräaikaisten työsuhteet lain mukaisia. Asiasta on oikeudessa on vastaamassa Suomen Ammattikorkeakouluopiskelijajyhdistysten Liitto SAMOK.

Päätös on merkityksellinen kaikkien Suomen opiskelijajärjestöjen ja ylioppilaskuntien kannalta, sillä määräaikaisten sopimukset ovat niissä yleisesti käytössä.

Työtuomioistuimeen asia päättyi nyt, koska SAMOKin työehtosopimuksessa viitataan työsuhtesopimuslakiin. Osapuolena ei kuitenkaan ole kukaan yksittäinen työntekijä, vaikka alun perin liittoon otti yhteyttä SAMOKin työntekijä, jonka mielestä työsuhteiden pitäisi olla vakituksia opiskelijajärjestössä. Oikeudessa ovat

vastakkain Erityisalojen toimihenkilöliitto ERTO ja SAMOK.

ESIMERKIKSI JYYN työntekijöistä suurin osa toimii määräaikaisten työsuhteissa, vaikka työ ja tehtävänimike pysyvät samana vuodesta toiseen.

Opiskelijajärjestöissä määräaikaisuus on perusteltu työn luonteella, ja se on ikään kuin ollut maan tapa, jolla töihin on saatu vielä opiskelijaelämässä kiinni olevia tuoreita toimijoita.

Sekä JYYn pääsihteeri **Tuomas Viskari** että hallituksen puheenjohtaja **Jarmo Lyhty** uskovat SAMOKin olevan asiassa heikoilla.

"Jos käytäntö todetaan laittomaksi, se tarkoittaa suuria muutoksia myös meille. Hallitus tekee asiasta linjauksen joka tapauksessa", Viskari sanoo.

Lyhty arvioi, että nykyisenlaisten määräaikaisten sopimusten jääminen historiaan näkyisi myös JYYn taloudessa kokemus- ja ikälisien lisääntymisenä,

jos työntekijät alkaisivat tehdä viiden tai kymmenenkin vuoden kausia.

"En näe tässä kuitenkaan hirvää ongelmaa, sillä tuskin kukaan rupeaa roikumaan sihteerinä 20 vuotta", miettii puolestaan Viskari.

Vaikka kaikki on toistaiseksi spekulatiivista asteella, aikoo Viskari tulevilla viikolla keskustella asiasta JYYn työntekijöiden kanssa.

Jonna Rusanen
paatoimittaja@jyy.fi

Tietoverkkovisionääri

OUTI PYHÄRANTA

Kari A. Hintikka valmistee Jyväskylän yliopistossa sosiologian väitöskirjaa verkkovoimasta.

Tietoverkkoja 1980-luvun puolivälistä tutkinut Kari A. Hintikka haluaa olla aina askeleen edellä.

ON HELPPO HUOMATA, milloin Kari A. Hintikka poistuu seminaarisalista. Ei siksi, että hän törmäilisi tuoleihin tai tuhisisi menessään, vaan siksi, että hän ilmoittaa Jaikussa lähtevänsä ulos tupakalle.

Tämä tapahtuu Tampereella Mindtrek-seminaarissa lokakuun 3. päivä, noin viikkoa ennen kuin suomalainen mikrobloggeripalvelu myydään Googlelle. Tapaus on tyypillistä Hintikkaa. Hän viihtyy paikoissa, joita muut eivät ole vielä löytäneet.

”Mulle ei riitä, että pääsee ihmettelemään uusia asioita, vaan olisi kiva tietää jo 3–5 vuotta etukäteen, mitä ehkä tulee tapahtumaan”, hän sanoo.

KUKA IHME TÄMÄ Kari A. Hintikka oikein on? Tällä hetkellä hän asuu ja työskentelee Jyväskylässä, jossa hän valmistee sosiologian väitöskirjaa verkkovoimasta eli uusien yhteiskunnallisten liikkeiden organisoinnista netissä.

Mutta se on vain viimeisin vaihe. Hänen ansioluettelonsa pullistelee kirjoja, konsultointia ja kolumneja 1980-luvun puolivälistä alkaen. Aiheet pyörivät tietokoneiden ja etenkin tietoverkkojen ympärillä, mutta mitään kovin selkeää punaista lankaa ei tunnu löytyvän.

Hintikan mukaan syykin on yksinkertainen: sellaista ei ole.

”En ole ikinä ajatellut klassista uraa, vaan pitänyt tähdellisenä, että pääsee mahdollisimman varhaisessa vaiheessa erilaisiin paikkoihin”, hän sanoo.

ALKUPERÄINEN friikahtaminen tapahtui vuonna 1978. Silloin matematiikan opettaja kantoi kouluun ensimmäisen tietokoneen. Ei hän sitä itse osannut käyttää, mutta luotti oppilaiden keksivän jotain.

Kun tietoverkot alkoivat 1980-luvulla yleistyä, Hintikka pohti niiden soveltamista kansalaisaktivismiin.

”Tuntui luonteelta levittää ilosanoo-

maa Suomessa, että ‘me voidaan olla yhteydessä saksalaisiin anarkisteihin, taajuutekste?’ Ja eipä sitä useimmat tajuneet”, hän naurahtaa.

Hintikka luonnehtii itseään vihreäksi hakkeriksi, jossa yhdistyvät luonnonsuojelu ja usko informaation vapauteen.

”Vihreissä on vain se vika, että ei tykkää mistään hauskanpidosta ja mun mielestä se on olennainen asia. Vaikka olisi kuinka ideologinen ja haluaisi parantaa maailmaa, niin siitä huolimatta pitäisi saada tehdä asioita rauhassa. Privatistien kunnioittaminen tulee ehkä hakkeripuolelta”, hän sanoo.

Häpäyttämistä kiinnostuneeksi henkilöksi Hintikka on siitä erikoinen tyyppi, että hän on osannut aina sammuttaa tietokoneet ja kännykät tarpeen tullen.

”Kalastus ja kasvimaat, Lapissa ja viidakossa vaeltelu ovat niin sanottuja harrastuksia, mutta en miellä niitä klassisessa mielessä. Mun mielestä asiat on balanssissa, kun kolmasosa ajasta menee netissä, kolmasosa metropolissa ja kolmasosa pöpeliköstä”, hän sanoo.

HINTIKKA ON TEHNYT tulevaisuudesta leipäpuunsa. Se on entistä helpompaa, kun heikkojen signaalien jahtaamisesta on tullut trendikästä.

”Olisi kiva tietää jo 3–5 vuotta etukäteen, mitä tulee tapahtumaan.”

”Suuryritykset pyrkivät riipimään tulevaisuudesta entistä enemmän teknologioita, ideoita ja innovaatioita, jolloin tulevaisuus muuttuu ikään kuin mahdollisesta todennäköiseksi”, Hintikka analysoi.

Hän toteaa toimivansa mieluusti viralisena ennustajaeukkona, jos joku sellaista tarvitsee. Tulevaisuudentutkijoita Suomesta löytyy, mutta useimpia kiinnostavat yhteiskunnan tasolla tapahtuvat muutokset.

”Mua kiinnostaa enemmän millaista arki on siinä vaiheessa, kun kodin seinät muuttuu muotoaan lämmön mukaan. Tai jos on sellainen fiilis, että olisipa kiva olla Brasiliassa ja plasmaseinät muuttuu näkymää”, Hintikka sanoo, ja lisää: ”Esimerkiksi.”

Olli Sulopuisto

Kari A. Hintikan kotisivut www.kah.fi

The Urban Nature

ONE CAN HEAR quite often that the Finns are very well prepared to deal with wild, Nordic nature, and that they know how to cope with it. However, nature is quite sneaky too, and managed to adapt quite well to the modern Finnish way of life.

Squirrels are a perfect example. They are everywhere. They take a good advantage of roofs and drainpipes. They even know how to dry mushrooms before storing them for winter. They pick a place on a tree where a fork of branch is, and stuck a mushroom there. Those mushroom-decorated trees were a big mystery for me last year, but this year one witty squirrel does it right in front of my window. It even checks every few days how the mushrooms are doing.

SQUIRRELS EVEN KNOW how to shop! Last summer one squir-

rel was continuously stealing Kinder Surprise eggs from one shop in Jyväskylä. Apparently it liked the chocolate. I wonder what it did with all those toys.

Some animals, according to my observation, really enjoy modern communication systems. I travel quite a lot between Kuopio and Jyväskylä, and right in the middle of the way, near Pieksämäki there is a spot where bunnies (hares that is) sit and stare at trains. Believe it or not, I have seen already four of them throughout last year. It might be the same hare all the time, but that would be even starger. I have no idea if they (or it) just wait for the train to pass, or maybe they like trains and railtracks? I'm waiting for a day when they would wave to me.

ANYBODY WHO HAS BEEN to Lapland knows how reindeer like

roads. They hang out there quite a lot and interrupt the traffic, which can be rather dangerous. But it seems that they have understood the purpose of roads and apparently they do use it in means of communication. And that makes sense. If you have roads you should take an advantage of them. Furthermore, they do it according to the traffic rules. Of course it might be a pure accident, but then they are on a road, they always walk in the right direction, just like the cars.

Katarzyna Herd

INTERNATIONAL COLUMN

K-traineet Ville Helander ja Milla Perkola kävivät esittelemässä Keskon trainee-ohjelmaa Agorassa tänä syksynä.

Trainee-ohjelmalla urapolulle

Yritysten lanseeraamat trainee-ohjelmat ovat yleistyneet Suomessa. Myös yliopisto suhtautuu Yhdysvalloista lähtöisin olevaan täsmäkoulutukseen myönteisesti.

SUURET ja vähän pienemmätkin yritykset ovat viime vuosina alkaneet yhä useammin luoda itselleen trainee-ohjelmia. Mistään ihan uudesta ilmiöstä ei kuitenkaan ole kyse, sillä ohjelmia on käytetty työntekijöiden kouluttamiseen ja sitouttamiseen jo 1950-luvulta lähtien.

”Ohjelmia ovat perinteisesti tarjonneet erityisesti kaupan alan yritykset ja pankit”, johtamisen professori **Anna-Maija Lämsä** Jyväskylän yliopistosta toteaa.

Ohjelmia on kuitenkin myös taloushallintoon, konsultointiin sekä sovellusten ja ohjelmien kehittämiseen keskittyvillä yrityksillä.

KOTIMAASSA TOIMIVISTA yrityksistä jonkinlainen trainee-ohjelma on esimerkiksi Nordealla, OP-Pohjola-ryhmällä, Kesrolla, SOK:lla, TeliaSoneralla ja Sinebrychoffilla. Jotkut yritykset hakevat esimiesvalmennettavia tai johtoryhmän jäseniä, toiset tarjoavat kenttäkoulutusta tai kisälliohjelmaa.

Yhteistä eri yritysten trainee-ohjelmille näyttäisi olevan se, että niihin haetaan usein nuoria, vastikään korkeakoulusta valmistuneita ihmisiä. Vaihtoehtoisesti ohjelmaan voi toisinaan hakea myös ta-

lon sisältä. Alan työkokemusta ei pidetä välttämättömänä edellytyksenä trainee-paikan saamiselle.

”Työkokemusta tärkeämpää on tietynlainen nälkä ja halu näyttää. Meidän traineella tavoitteet ovat korkealla”, Keskon aluetiedottaja **Anne Pirinen** kertoo.

TRAINEE-OHJELMIEN taustalla piilee ajatus vastavalmistuneiden kouluttamisesta juuri tietyn yrityksen toimialalle ja tarpeisiin.

”Korkeakouluissa ei pystytä tarjoamaan yksittäisten toimialojen edellyttämää erikoiskoulutusta yhteiskunnan varoilla. Maisterit ovat siis ikään kuin hyviä puolivalmisteita: heillä on yleistä, teoreettista tietämystä ja osaamista, minkä pohjalta kouluttamista voidaan jatkaa”, opintoasiainpäällikkö **Tuula Maijanen** Jyväskylän yliopistosta toteaa.

”Eriolaisia yhteistyökuvioita voisi testata ja kehitellä entistä enemmän. Parhaassa tapauksessa eri koulutusmuodot voisivat täydentää toisiaan”, Maijanen visioi.

Aivan vierasta ei yhteistyö tänä päivänä näkään ole.

”Meillä on käynyt eri yritysten edustajia kertomassa toimialoistaan, ja järjestipä Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto omasta alastaan valinnaisen kurssinkin. Tämäntapaista yhteistyötä voisi olla enemmänkin”, johtamisen professori **Lämsä** kannustaa.

TRAINEEN KOULUTUS muodostuu käytännön työtehtävien tekemisestä ja

teoriakoulutusjaksoista. Tarkoituksena on tutustuttaa trainee yrityksen toimintaan. Esimerkiksi Keskon trainee-ohjelmasta 80 prosenttia suoritetaan kaupassa tai tukkukaupassa, ja 20 prosenttia on lähi- ja etäopiskelua.

OP-Pohjola-ryhmän esimiesvalmennuksen kolmesta jaksosta kaksi on pankkijaksoja ja kolmas suoritetaan Osuuspankkikeskuksessa. Näiden lisäksi esimiesvalmennettavat osallistuvat OP-Pohjola-ryhmän omiin koulutuksiin ja suorittavat esimiestutkinnon.

”Tavoitteena on, että valmennettavat tutustuvat koko pankki- ja vakuutus toiminnan kenttään kassalta aina esimiestoimintoihin asti. Tämänkaltaisen käytännön kokemus puuttuu monilta valmistuneilta”, henkilöstökonsultti **Maarit**

Alanne Osuuspankkikeskuksesta kertoo.

Ohjelmat kestävät yleensä noin kahdesta kuukaudesta jopa puoleentoista vuoteen. Trainee-ohjelman päätteeksi luetaan tavallisesti vakituinen pesti yritykseen ainakin lahjakkaimmille kyvyille.

”Valmennuksen päätyttyä valmennettavat voivat hakea mitä tahansa OP-Pohjola-ryhmässä avoimena olevia työtehtäviä mistä päin Suomea tahansa. Tavoitteena on, että kaikki valmennettavat työllistyvät vakituisiin tehtäviin mahdollisimman pian. Joskus työllistyminen voi tapahtua määräaikaisen pestin kautta, mutta töitä löytyy kaikille”, **Alanne** painottaa.

TRAINEE-OHJELMISTA on yrityksille monenlaista hyötyä. Ensinnäkin ne pää-

sevät valitsemaan itselleen ”parhaat päältä” usein suuristakin hakijamääristä. Esimerkiksi OP-Pohjola-ryhmän esimiesvalmennukseen on pyrkinyt ensimmäisenä jopa 1600 hakijaa, ja viime vuonna ensimmäistä kertaa lanseerattuun Keskon ohjelmaan hakijoita riitti yli 1000.

Suurten hakijamäärien lisäksi koulutus ja siihen liittyvä työsuhte ovat oivallisia keinoja tulevien työntekijöiden sitouttamiseen: traineet opetetaan talon tavoille, ja he sitoutuvat yleensä jäämään yrityksen palvelukseen tietyksi ajaksi ohjelman päättymisen jälkeenkin. Traineet saavat koulutusajaltaan yleensä myös palkkaa.

Helena Boman

”Enemmän kuin tyytyväinen”

”OLEN OLLUT koulutukseen enemmän kuin tyytyväinen”, K-traineet **Ville Helander** kiittelee.

”Ohjelmasta on saanut kaipaamaani tekemisen meininkiä sekä kokemusta kaupan alan työstä”, trainee-kaveri **Milla Perkola** säestää.

Kansantaloustieteestä Jyväskylän yliopistosta valmistunut **Helander** ja gradua vaille valmis kauppatieteiden maisteri **Perkola** Turun kauppariikkejä Porin yksiköstä olivat kertomassa kokemuksiaan K-ryhmän trainee-ohjelmasta Agoran aula-ollessaan esittelypisteellä syyskuussa.

”Työtehtäviä on ollut laidasta laitaan

marketin kassalta tavaratalon johtajan tuuraamiseen”, **Helander** kertoo.

Teoriakoulutusjaksot K-insituutissa konsernissa pitkään työskennelleiden sekä ulkopuolisten kouluttajien johdolla ovat tuoneet oman lisänsä osaamiseen.

”Kesko todella panostaa koulutukseen. Jos jotain kehitysideoita ja palautetta koulutuksesta annettiin, niin lähinnä sellaista, että tätä olisi voinut olla enemmänkin”, **Perkola** mainitsee.

Vaikka trainee-vuosi on mennyt hyvin ja nopeasti, ei kummallakaan ole vielä koulutusjakson jälkeistä työpaikkaa tiedossa. Jos sitä ei jakson päättyessä löydy,

jatkaa trainee harjoittelupaikassaan.

”Traineeden työllistäminen esimies- ja asiantuntijatehtäviin mahdollisimman nopeasti on kuitenkin konserninkin kannalta tarkoituksenmukaista”, **Perkola** huomauttaa.

SITOUTUMINEN vuoden kestävään koulutusohjelmaan ja vielä puoleksi vuodeksi sen jälkeenkin ei **Helander** ja **Perkola** pelottanut.

”Koulutusohjelman läpikäyminen on tavallaan sijoitus omaan tulevaisuuteen, ja puoli vuotta on loppujen lopuksi aika lyhyt aika”, **Helander** perustelee.

Eläinsuojelu

Rikollinen eläinaktivismi tahraa laillisen eläinsuojelun imagoa vuosiksi eteenpäin. Jäsenmäärät romahtivat, ja rahaa jaetaan vapaaehtoiseen eläinsuojeluun vuosittain 100 000 euroa. Järjestöistä se ei ole tarpeeksi.

Teksti: Jukka-Pekka Ronkainen
Kuva: Risto Rautanen

Eläimet kaipaavat rahaa. Suomen Eläinsuojeluyhdistyksen SEY:n toiminnanjohtaja **Helinä Ylisirniö** perää merkittävämpiä tukitoimia muistuttaen järjestöaktiivien keventävän viranomaisten työtaakkaa. Julkinen tuki eläinsuojelutyölle rajoittuu suurimpiin järjestöihin. Maa- ja metsätalousministeriö julistaa vuosittain haettavaksi 100 000 euron suuruisen potin, josta Suomen Eläinsuojeluyhdistys (SEY) sekä Animalia saavat huomattavan osan.

”SEY tekee viranomaisille kuuluvaa eläinsuojelutyötä. Eläinsuojeluvantaa on viranomaisten vastuulla, mutta he eivät pysty tekemään kaikkea tarvittavaa eläinsuojelutyötä. Tätä aukkoa paikkaa SEY:n vapaaehtoinen eläinsuojeluvantaa”, Ylisirniö korostaa.

Valtiovallan tärkein kädenojennus eläinsuojelun edistämiseksi olisi kuitenkin pahasti vanhentuneen eläinsuojelulain päivittäminen. Yksitoista vuotta vanha lainsäädäntö jää neuvottomaksi monenlaisten rikkeiden suhteen.

”Eläinsuojelulaissa ei esimerkiksi mainita millään tapaa internetissä tapahtuvaa eläinkauppaa. Laissa ei myöskään erotella törkeitä ja normaaleja eläinsuojelurikoksia”, Ylisirniö kritisoi.

Vuoden 2008 osalta avustusbudjetti kuitenkin on jo lyöty lukkoon, eikä lähitulevaisuus lupaa lainsäädäntöönkään remonttia – järjestöjen vetoamisesta huolimatta.

Toukokuussa 1995 tapahtui jotain, jonka seurauksia joudutaan edelleen puimaan. Pohjanmaalla tehtiin yön pimeydessä neljän turkistarhaiskun sarja, joka herkistyi median pysyvästi laitonta toimintaa harjoittavalle eläinaktivismille. Turkistarharakennuksen sei-

nään maalattiin kirjaimet EVR sekä sanat ”The war has begun”.

1990-luvun uuden radikalismien aaltoon sittemmin liittetty rikollinen eläinaktivismi uutisoitiin dramaattisesti ja se murtautui voimalla yleisön tajuntaan. Rikollinen eläinaktivismi tahraa myös laillisen eläinsuojelutyön imagoa vuosiksi eteenpäin.

”Jäsenmäärät monissa eläinsuojelujärjestöissä romahtivat iskujen jälkeen”, toteaa Animalian tiedottaja **Eeva-Kaisa Suhonen**.

Asenteiden kääntäminen myönteisemmälle kannalle on monesti kiinni pitkälti tietoisuuden kartuttamisesta: kun eläinsuojelutoiminnan järjestäytyneisyys selviää, siihen suhtaudutaan jo myönteisemmin.

”Esimerkiksi kiertäessämme festivaaleilla ihmisten ennakkoluulot murtuvat jalka tehdään selväksi, että järjestöillämme on olemassa selkeät tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi”.

Turkistarhat ovat pysytelleet yhtenä keskeisimmistä eläinsuojelukysymyksistä. Tarhoihin kohdistuvien rikoksien yhteyksissä on tapana korostaa kyseessä olevan laillinen elinkeino. Kahdeksan Euroopan maata on kuitenkin jo kieltänyt turkistarhauksen, ja Suhonen kyseenalaistaakin eläinten teollisen kasvatamisen perusteet.

”On hyvä kysymys, voiko epäeettistä perustella taloudellisilla lähtökohdilla. Kettujen turkiksista 80–90 prosenttia käytetään turkissomisteisiin, kuten takkien hupunreunoihin. Niistä ei siten ole edes käytännön hyötyä”.

Osa julkisuuteen nousseista eläinsuojelurikkomuksista taas osoittaa ihmisten asettavan tuotanto- ja lemmikkieläimet keskenään eriarvoisiksi. Loppukesällä BBC:n Etelä-Suomen koiratappelurinkia esitelleestä televisiodokumentista nousut kohu havainnollisti, kuinka empatia kohdistuu lemmikeiksi ja kumppaneiksi

miellettyihin eläimiin.

”Tapauksen jälkeen puhelimemme kävivät kuumina, mutta samanaikaisesti tämän yksittäistapauksen kanssa esimerkiksi sadattuhannet tuotantobroilerit kärsivät edelleen kasvatushalleissa”, tähdentää Suhonen.

Täsmentymättömien stereotyyppien vuoksi totuus eläintensuojelusta rajoittuu helposti pinttyneisiin käsityksiin hennosta harrastustoiminnasta tai sekoittuu hahmottomasti yleiseen luonnonsuojeluaatteeseen.

Kulissien takana ollaan kuitenkin valvella. Eläinsuojelutoiminta on valtakunnallisesti hajautunut lukuisiin erikoistuneisiin intressiryhmiin. Suurena kattoliittona toimii Suomen Eläinsuojeluyhdistys (SEY), johon kuuluu 34 jäsenyhdistystä. SEY:stä erillään toimii Eläinsuojeluliitto Animalia, jonka huomio kohdistuu eritoten tuotanto-, turkis- ja koe-eläimiin. Muista valtajärjestöistä poikkeava Oikeutta Eläimille kyseenalaistaa eläinten hyötykäytön itnessään ja edistää veganismia. Keskeisin ero Animaliaan ja SEY:hyn on järjestön kanta turkistarhaiskuihin, joita se pidättäytyy tuomitsemasta.

SEY:n toiminnanjohtaja Helinä Ylisirniö arvioi, että liitossa jäsenyhdistyksineen olisi noin 8500 jäsentä. Hän vahvistaa mielikuvan eläinsuojelutoiminnan naisvetoisuudesta.

”Tällä hetkellä arviolta 90 prosenttia liittomme jäsenistä on naisia. Miesten poisjäänti toiminnasta on harmillista”, hän myöntää.

Ylisirniö muistuttaa, että sukupuoli-kauma on kääntynyt vuosien varrella päälleen. SEY:n primus motorina olikin reilu sata vuotta takaperin jäyhä ammattisotilas, everstiluutnantti **T.K. Forstén**.

”Yhdistyksen perustamishetkenä eläinsuojeluasiana ajoivat nimenomaan miehet. Naisleima on tullut paljon myöhemmin”, Ylisirniö muistuttaa.

Voiko yliopistossa suojella eläimiä?

Eläinasialle valvutuneet opiskelijat ovat toistaiseksi pitäneet aktivismin ja akateemisen elämän erillään. Ylioppilaskunnan pääsihteeri **Tuomas Viskari** ei muista aloitteita tai keskusteluja eläinsuojelun esille nostamiseksi.

”Ympäristösektoreilla on toimijoita, joilla voisi olla kiinnostusta erilaisten tempauksien järjestämiseksi. Mikään ylioppilaskunnan tämänhetkessä toiminnassa ei sulkisi pois moista toimintaa”, arvioi Viskari.

Merkittävin eläinsuojelullinen kysymys tiedeyhteisöjen sisällä koskee kuitenkin opetuksessa käytettäviä koe-eläimiä. Animalian teettämän selvityksen mukaan bio- ja lääketieteiden opiskelussa eläimil-

lä suoritettavat kokeet on usein vaikeaa tai jopa mahdotonta välttää, vaikka ne sotisivatkin opiskelijan etiikkaa vastaan tai opiskelija ei näkisi hyötyvänsä niistä tulevaan ammattiinsa nähden.

Jyväskylän yliopistossa eläimillä suoritettavat kokeet eivät ole kynnyskysymys.

”Maisteriksi pääsee ilman eläinkokeita. Solubiologian koe-eläinkurssi ei ole pakollinen opinto. Ylipäänsä kurssille tulevat yleensä tietävät erittäin hyvin mihin ovat astumassa”, kertoo tutkija **Esa Koskela** bio- ja ympäristötieteiden laitokselta.

Koe-eläinten käyttöä opetustoiminnassa tarkasteleva Interniche-verkosto on esitellyt yli 500 vaihtoehtoista tuotet-

ta opetuskäytössä suoritettaville eläinokkeille.

”Vaihtoehtomenetelmistä on keskusteltu tiedekunnassa, mutta kelpoisuuseli koe-eläinopetuksella eläinkokeita voidaan tuskin koskaan täysin korvata. Myöskään sairauksien mallintaminen ja lääkkeiden testaus ei onnistu pelkästään tietokonesimulaatioilla tai soluviljelmillä”, toteaa Koskela.

Suomen laki kieltää eläinten käytön opetuksessa, jos kokeen suorittaminen ei ole koulutuksen tai opetuksen kannalta ehdottoman välttämätöntä, tai mikäli tarkoitusta ei voida saavuttaa yhtä tehokkaaksi katsottavalla audiovisuaalisella tai muulla sopivalla menetelmällä.

Joissakin kanaloissa ei kanojen häkkeitä ole koolla pilattu.

etsii itseään

Tuntematon joukkokärsimys

Tuhannet aasialaiset sepelkarhut makaavat häkeissään, joissa ne eivät mahdu edes ojentautumaan suoraksi. Karhut ovat kivun ja kauhun musertamia ja pieksävät neuroottisesti päätään häkin kaltereita vasten. Osa on menettänyt vangiksi jäädessään raajoja, ja fyysinen kunto on vankeuden rappeuttama. Karhuista valutaan päivittäin sappinestettä kookkailla katetreilla tai karkeilla leikkauksilla.

Sepelkarhun pitkäikäisyys on kohtalon ivaa: sama kärsimys voi jatkua yli parikymmentä vuotta päivästä toiseen.

Kyse on takapajuksen kansanlääkinnän ja teollistavan eläinkäsityksen kohtaamisesta, jossa kärsijänä ovat tuotantoyksiköiksi pelkistetyt sepelkarhut. Perinteisesti parantavana aineena käytetty sappineste on nykyisin korvattavissa edullisemmilla synteettislääkkeillä, mutta ylituotettua sappea on ruvettu sekoittamaan myös yllisyystuotteisiin kuten alkoholiin ja saippuaan, joita monet turistit saattavat tietämättään ostaa.

”KARHUTARHAUS ON hyödyltään kiistattoman turhaa ja poikkeuksellisen julma käytäntö, joten sitä vastaan on myös sujuvaa kampanjoida”, toteaa **Elena Heikkilä**, joka on tiedottanut sepelkarhujen tilanteesta myös Jyväskylässä.

Heikkilä kuuluu Karhuryhmään, joka on Animalian alaisena toimiva itsenäinen yksikkö. Monien ulkomaisten heimolaisjärjestöjensä tavoin se pyrkii tiedotustyön lisäksi keräämään varoja Animals Asia Foundationille. AAF on järjestö, joka neuvottelee suoraan esimerkiksi Kiinan ja Vietnamin viranomaisten kanssa tarhauksen lopettamisesta ja ylläpitää pelastuskeskusta sappifarmeilta vapautuneille karhuille.

Karhuryhmän infokujuilla on Heikkilän mukaan riittänyt ihmisii-

ikään ja sukupuoleen katsomatta. Suhtautuminen on ollut pääpiirtein myötämielisiä joitain tyyppillisiä vasta-reaktioita lukuun ottamatta.

”Valitettavasti pieni osa ihmisistä ymmärtää eläinten puolesta toimimisen välinpitämättömyytenä ihmisten kärsimyksiä kohtaan, ikään kuin nämä asiat olisivat toisensa poissulkevia. Onneksi kampanjointi on yleensä ottanut kiitollista puuhaa”, kuvailee myös ihmisoikeustyötä tekevä Heikkilä.

”Jonain päivänä vielä ihmetellään, miten tällainen joskus oli mahdollista.”

Elena Heikkilä

KARHUTARHAUSTA VASTAAN kampanjointi on rohkaiseva esimerkki vetoomuksiin ja tiedottamistyöhön perustuvan eläinsuojelutyön vaikutuksista. Tarhattuja karhuja on saatu vapautettua yli 200 ja tarhausmaiden viranomaiset ovat sitoutuneet sappiteollisuuden vastaisiin säädöksiin.

Työtä kuitenkin riittää. Viranomaisten korruptio hidastaa tarhojen lakkauttamista, ja tuhannet sepelkarhut elävät edelleen epäinhimillisissä oloissa.

Tulevat Pekingin olympialaiset kääntävät huomion Kiinaan. Ihmisoikeus- ja ympäristöepäkohtien ohella kansainvälisen paineen toivotaan tehostavan karhutarhauksen vastaista toimintaa.

AAF on sitoutunut jatkamaan toimintaansa ainakin seuraavat 30 vuotta. Elena Heikkilä uskoo karhutarhauksen olevan voitettavissa.

”Jonain päivänä vielä ihmetellään, miten tällainen joskus oli mahdollista”.

ANIMALS ASIA FOUNDATION

Häkkiin teljetyllä sepelkarhulla on ahdasta.

KULTTUURI

Pesäpallolija toivoo deitti-ilmoituksensa: "Toivottavasti olet jo juoksusi juossut."

**Johannes Lintunen
Jyrokin ohjaksiin**

Ensi kevään Jyro-festivaalin järjestelyistä vastaa 26-vuotias musiikkipedagogi **Johannes Lintunen**. Uudella projektisihteerillä on vankka musiikkitausta. Hän on muun muassa Viitasaaren elävän musiikin yhdistyksen Welmun perustajajäsen, ja toiminut sen puheenjohtajana kolme vuotta.

Jyväskylän yliopistossa Lintunen on kirjoilla musiikkitieteessä.

"Seuraava Jyro on ainakin monipuolinen ja siellä on kiinnostavia bändejä", Lintunen naureskelee.

"Aika ympäripyöreä vastaus, mutta olen ollut sihteerinä vasta kaksi tuntia."

Jyroa veti viime vuonna **Juha Luomala** ja häntä ennen monen vuoden ajan **Ville Häkkinen**.

KUN HIPHOP SAAPUI JYVÄSKYLÄÄN

Vielä 1990-luvun alkupuolella nuori rapfani joutui näkemään Jyväskylässä vaivaa, että löysi toisen samasta musiikista pitävän nuoren. Pitkän linjan keskisuomalaiset rapintekijät muistelevat 1990-luvun tapahtumia.

NEW YORKISTA JYVÄSKYLÄÄN on pitkä matka. 1970-luvun loppupuoliskolla Bronxissa syntynyt rap sai jalansijaa Keski-Suomessa vasta 1990-luvun puolivälissä. Tuolloin järjestettiin Jyväskylän ensimmäiset rapkeikat, ja ensimmäiset nuoret rapintekijät alkoivat luoda biittejä kotistudioissaan. Heitä olivat muiden muassa Tähtien Kanssa Kävelijä eli **Pekka Karppinen** ja Leep eli **Matti Partanen**.

"Kuulin rappia radiosta, vaikka sitä soitettiin tosi vähän silloin. Se oli varmaan Public Enemyä tai House Of Painia. Sain sitten Public Enemyn vinyyliä lainaan, ja vähitellen löytyi muuta porukkaa, joilla oli levyjä. Niitä sitten lainattiin ja kopioitiin c-kasetille", Leep kertoo.

"1990-luvulla oli Cypress Hillit ja Ice Cubet. Kaupoissa oli raplevyjä, mutta paljon vähemmän kuin nykyään", Tähtien Kanssa Kävelijä eli TTK muistelee.

SUOMEN HIPHOPKULTTUURI oli pitkään keskittynyt Helsinkiin, ja vaikka se vähitellen levisi Turkuun ja Tampereelle, Jyväskylässä toiminta oli olematonta hyvin pitkään.

Grandmaster Flash and the Furious Five soitti Helsingissä jo vuonna 1985, ja 1990-luvun alussa kaupungissa konsertoi useita nimekkäitä amerikkalaisia rapartistia. Jyväskylässä piti kuitenkin odottaa 1990-luvun puoliväliin ennen kuin joku esitti kaupungissa julkisesti rappia, jos vuosikymmenen alun huumoriräppääjiä ei laskea mukaan. Kun toiminta vihdoinkin oli saatu alulle, vuosien 1995–97 aikana kaupungissa kävivät esiintymässä ainakin Ceebrolistics, Giant Robot ja Celes Helsingistä sekä Nuera ja Frontpage Tampereelta.

"Ceebrolisticsilta hajosi keikkamatkalla auto, joten käytiin hinaamassa ne Jyväskylään jostain kaukaa. Veikkaan, että Jyväskylän ensimmäinen rapkeikka oli heitä ennen Nuera tai Celesin esiintyminen", TTK muistelee.

Keikkoja järjestettiin pääsääntöisesti Lutakossa. Vaikka tapahtumia oli vähän, se ei johtunut siitä, etteikö yleisöä olisi rap kiinnostanut.

"Lutakon keikoilla oli ihan jumalattomasti väkeä. Muistaakseni niihin ei ollut ikärajaa", Leep kertoo.

Rap tapahtumien kaupunkiin järjestämisessä kunnos-

tautui ainakin Da Fixx Mob -ryhmä, johon Leepkin kuului. Nelihenkinen porukka järjesti vuosina 1997 ja 1998 neljät suosittu alan bileet.

HIPHOP OLI VIELÄ 1990-luvun puolivälin Suomessa poissa valtavirrasta. Musiikkia ei kuullut joka paikasta, mutta samanhenkisiä ihmisiä saattoi bongata esimerkiksi ulkonäön perusteella.

"Valorinteellä oli Hillside-diskoja, joista löysi muita raptyypppejä. Heitä tunnisti vaatetuksesta kuten Cypress Hill -paidoista", Leep kertoo.

Rapin kuuntelijoiden lisäksi nuorisossa oli heitä, joille löysät vaatteet olivat punainen vaate.

"Tuossa iässä on aina vastakkainasettelua. Ei meistä oikein patriootit pitäneet", TTK muistelee.

Hän näkee eri alakulttuurien välisen karsastuksen lähinnä ikärysymyksenä. Vanhempana oppii arvostamaan muitakin kuin omaa kulttuuria.

"Kun nuorena alkaa kuunnella musiikkia, hakee omaa identiteettiään samalla ja tekee erottelua. Vastakkainasettelut virkistävät kulttuureita, mutta myös syövät niitä. Nykyään ajattelen, että jos joku tekee toisenlaista musiikkia, antaa sen tehdä. Ei sitä ole pakko kuunnella", TTK miettii.

PELKKÄ RAPIN KUUNTELU ei riittänyt Leepille ja TTK:lle, joten he ryhtyivät myös kokeilemaan musiikin tekemistä itse. Rapin tekemiseen ei välttämättä tarvita monimutkaisia laitteita, joten aloittamiskynns oli pieni.

"Rapvinyyleissä oli kappaleista instrumentaaliraitoja, ja kokeilin niiden päälle sanoituksia kotona. Ne olivat ikään kuin covereita oikeista biiseistä. Myöhemmin aloin itse tehdä biittejä", TTK kertoo.

"Näin isoveljen kaverilla Fast Tracker 2 -ohjelman ja kiinnostuin siitä. Kopioin sen itselleni ja aloin tehdä sillä biittejä", Leep muistelee.

Leep on myöhemminkin keskittynyt enemmän taustojen tekoon, mutta TTK on toiminut Vaasaan muutettuaan Vapaapudotus-ryhmässä myös mikrofoniin varressa. Räppäyskieleksi on vakiintunut suomi.

"Suomeksi räppäämisessä vaikutti kolme asiaa. Ensinnäkin vaikka mä puhun ja ymmärrän hyvin englantia, ei suomalaisen artikulaatio voi vastata jenkkin tasoa. Lisäksi Suomessa kaikki eivät ymmärrä englantia niin hy-

vin, joten sanoituksissa käytettävä sanavarasto on pienempi, ja englanti on kielellisesti paljon pehmeämpi. 'Rakastan sinua' on paljon kovempi kuin 'I love you'", TTK selvittää.

TIEDONHANKINTA eri musiikkityyleistä on teknologian kehityksen myötä helpottunut koko ajan. Nykyihmiselle internet on pullollaan tietoa eri musiikkityyleistä, jos tietää, mistä etsiä. Samaten kaveripiirin laajentaminen vaikkapa samasta musiikista pitäviin on helpompaa, kun eri sivustojen kautta voi verkostoitua. Vielä kymmenen vuotta sitten asiat olivat toisin.

"Toimintaa ei ollut ollenkaan näin paljon. Kännyköitä tai nettiä ei ollut, joten yhteydenpitoa oli paljon vähemmän. Ei verkostoiduttu, vaan pyrittiin omilla piireillä", TTK muistelee.

1990-luvulla oli kuitenkin jo Music TV, jonka hiphop-ohjelmaa *Yo! MTV Rapsia* Leep kertoo katselleensa tarkkaan ja hankkineensa ohjelmassa soineita biisejä koelmiinsa. Hän hakeutui myös kirjastoon, kun tiedon saaminen hiphopkulttuurista alkoi kiinnostaa. Helsingissä olleilla suurilla rapkeikoilla hän ei kuitenkaan käynyt.

"En päässyt niille, vaikka olisin kyllä halunnut. Niistä oli vaikea saada tietoa mistään."

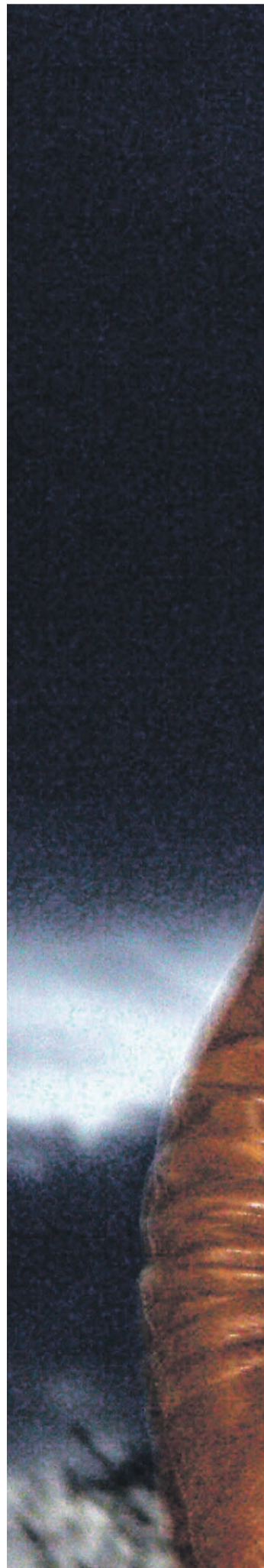
30-VUOTIAS TTK ja 27-vuotias Leep jatkavat rapin tekoa edelleen. TTK:n ja Myyrän Vapaapudotus-projekti on julkaissut yhden albumin ja useita lyhyempiä äänitteitä, ja tällä hetkellä TTK työskentelee soolomateriaalia. Leep valmistelee parhaillaan ensimmäistä levyään, jonka hän julkaisee nimellä Aebus.

"Nyt menee enemmän downtempo- ja chillout-osastolle, mutta pysyy samassa genressä", Leep kertoo.

Rappiin kumpikaan ei ole kyllästynyt vuosien varrella. "Biiteissä ja rummuissa vaan on se jokin. Nykyään mulla on muitakin mieltymyksiä musiikissa, mutta hiphop on pysynyt koko ajan pohjana. Biitti on vaikuttanut niin paljon. Kiinnitän muutenkin aina musiikissa ensi kuulemalla huomiota taustoihin", Leep sanoo.

"Se on jäänyt päälle. Eikä se hullumpi harrastus ole", TTK heittää.

Mikko Mattlar
toimittaja@jyy.fi

Arktisen upeita elokuvia

Jyväskylässä 15.–18. marraskuuta järjestettävän yhdeksännen Arktisen Upeeta -festivaalin ohjelmistossa on nyt kotimainen elokuvakilpailu, joka on suunnattu naistekijöille. Arktisen Upeeta on pohjoismaisen elokuvan festivaali, jonka ohjelmassa on kattavan elokuvavalikoiden lisäksi luentoja ja työpajoja.

Tämän vuoden kilpailuun oli ilmoitautunut yhteensä 98 vuosina 2006–2007 valmistunutta elokuvaa. Näistä festivaalille esitettäväksi valittiin 19 ohjaustyötä. Mukaan mahtuu dokumentteja, animaatioita, kokeellisia ja fiktioelokuvia. Kilpailun voittaja palkitaan 500 euron palkinnolla. Kotimaisten kilpailuelokuvien lisäksi luovassa on pohjoismaisten laatuelokuvien sarja, lastenelokuvaesityksiä sekä

ohjaajavierailuja.

Tapahtuman päävieraaksi saapuu mediataiteilija, ohjaaja **Marikki Hakola**. Festivaali järjestetään ylioppilastalolla Kampus Kinossa. Elokuvaviihteen lisäksi järjestetään lauantaina Vakiopaineessa Arktisen upeeta -klubi klo 21 alkaen. Lisätietoa: www.arktisenupeeta.com.

Suden arvoitus on yksi festivaalilla nähtävistä elokuvista.

Leep-taiteilijanimeä käyttänyt Matti Partanen julkaisee pian levyn. Hän on tehnyt rappia jo 1990-luvun lopusta lähtien.

Elokuvat innoittivat pioneereja

ENSIMMÄISET HOPPARIT alkoivat taltustaa Helsingin katuja vähän ennen 1980-luvun puoliväliä. Ensimmäiset rap-levyt, The Fatback Bandin *King Tim III* ja Sugarhill Gangin *Rapper's Delight* oli julkaistu Yhdysvalloissa vajaat viisi vuotta aikaisemmin, vuonna 1979. Rap alkoi levitä Yhdysvalloissa ghettojen ulkopuolelle viimeistään vuonna 1983 Run DMC:n *It's Like That* -hitin myötä.

Rapin tulo Suomeen näkyi ensin muutamien kymmenen helsinkiläisnuoren kiinnostuksena hiphop-musiikkiin, breakdanceen ja graffitien tekoon. Tärkeinä innoittajina Suomessa toimivat 1980-luvun alun elokuvat *Beat Street* ja *Wild Style*, jotka esittelivät breikkausta, dj-työskentelyä ja graffitien maalaamista hyvinkin yksityiskohtaisesti. Niissä myös esiintyi tuon ajan amerikkalaisia tähtiräppäreitä.

Hiphopista kiinnostuneet helsinkiläisnuoret tutustuivat esimerkiksi Helsingin Tanssiopistossa, jossa amerikkalainen **Charles Salter** opetti breakdancea. Graffitien maalaajien kohtauspaikaksi muodostui City-käytävä Helsingin keskustassa. Eniten alan tapahtumia oli 1980-luvun loppupuolella Helsingin Lepakossa, jossa pidettiin hiphopjameja ja breikkauksen SM-kisoja. Muista kaupungeista ainakin Turussa breikkaus oli suosittua jo 1980-luvulla.

Ensimmäinen ulkomainen raptähti esiintyi Suomessa vuonna 1985, kun Grandmaster Flash heitti keikan Helsingin Vanhalla. Vuonna 1991 maassamme vierailivat Ice-T ja De La Soul, vuotta myöhemmin Eric B & Rakim ja Gang Starr. Rapin erikoisohjelma tuli valtakunnanverkkoon ensimmäisen kerran 1990, kun Radiomafiassa alkoi pyöriä viikoittainen *Rap revolution*. Ohjelma pyöri vuoden verran.

Helsinkiläinen Damn The Band oli Suomen ensimmäinen levyttänyt rapkoonpano, jos huumoripitoista 1990-luvun alun suomiräppiä ei lasketa mukaan. Damn The Bandin ensialbumi ilmestyi vuonna 1991.

Lähde: Jani Mikkonen: Riimi riimistä – Suomalaisen hiphopmusiikin nousu ja uho

RISTO RAUTANEN

Kaitafilmfestivaalin toista järjestäjää Tuukka Rönkköä käsin näprääminen filmin parissa jaksaa innostaa.

MEKA

Kaitafilmit vetoavat nostalgian ja eksotiikan kaipuuseen samoin kuin rahisevat vinyylisoittimet.

PARIN VIIKON takainen Kaitafilmi-festivaali osoitti, että viiden tunnin rupeama satunnaisia äänettämiä kotivideoita, animaatioita ja taideleffoja voi olla mielenkiintoinen. Filmirullilta reistailevan projektorin kautta heijastuva pehmeä kuva muodosti yleisöstä osallistuvan yhteisön. Aku Ankkaa valkokankaan alareunassa jahdannut pikkutyttö vain paransi elämystä, kun Finnkinon näytöksessä moinen olisi räjäyttänyt pään.

Festivaalin taustalla olevaa **Juha Mäkistä** kaitafilmeissä viehättää tekniikan näkyvyys.

”On täysin eri asia saada video näkyväksi käsin kosketeltavan ja ymmärrettävän prosessin kautta kuin kaukosäätimen nappia painamalla.”

KASIMILLISET kaitafilmit edelsivät VHS-videoita kotivideoformaattina. Kameran ja projektorin olivat 1960–70-lu-

vulla yleistä kodin viihde-elektronikkaa. Jälkipolvien ihmeteltäväksi on Suomessa kertynyt tuhansia rullia kotivideoita sekä animaatio- ja pornoelokuvia.

”Kaitafilmi päihittää säilyvyydessä ja kuvan laadussa helposti VHS-kasetin”, Mäkinen vakuuttaa.

Filmirullan hinnasta ja kestosta sen sijaan on tullut este kaitafilmin merkittävälle renessanssille. Vielä reilu vuosi sitten tavaratalojen hyllyiltä sai Kodachrome-filmiä, jonka hintaan sisältyi sen kehittäminen Sveitsissä. Kodakin lakkautettua labransa filmin valmiiksi saattamisen hinnaksi kertyy jo yli 30 euroa. Kun yksi rulla kestää kolme minuuttia on harrastus melko hintava.

Ilokevissä järjestetyn festivaalin toista järjestäjää **Tuukka Rönkköä** nämä seikat eivät haittaa.

”Teen taidepätkiä, joissa kuvaan ihmisen luontosuhdetta. Kaitafilmin sävyt ja nostalginen sekä vähemmän tekninen kuva sopivat paremmin käyttööni.”

Lisäksi Rönkkö on kuvannut matkakertomuksia esimerkiksi Nepalin vuorilta. Askeettisissa oloissa ilman sähköä kai-

Pensselit heiluvat kuvataidekerhossa

Kortepohjan vapaa-aikatoimikunnan kuvataidekerhossa jokainen saa toteuttaa itseään kykyjensä mukaan lyijykynällä tai öljyväreillä. Se, mitä tekee, ei ole niin tärkeää kuin se, että ylipäänsä tekee.

KUVATAIDEKERHON vetäjän **Eliza Kraatarin** mielestä osallistua voi, vaikka olisi peukalo keskellä kämmentä.

”Ei täällä pidetä mitään tasokokeita”, hän nauraa.

Kraatari tunnustaa, että aluksi hän yritti tehdä kuvataidekerhosta koulumaisemman. Tuntikohtaisten tehtävien antaminen ei kuitenkaan onnistunut, koska ihmisiä tuli ja meni miten sattui. Nyt kuvataidekerhossa kannustetaan omaan ajatteluun ja luovuuteen.

”Kuvataidekerhossa on kyse kuitenkin vain harrastamisesta eikä mistään ministeriön sanelemasta toiminnasta.”

Kraatari arvioi keskiviikkoisin koostuvan kuvataidekerhon olevan koh-

tuullisen suosittu. Välillä saa käyttää luovuutta siinä, että löytää kaikille kerhoon tuleville istumapaikan.

”Alkusyksystähän se into on suurimmillaan, mutta nyt on noin viisitoista henkeä mukana.”

KUVATAIDEKERHON penkkiä kuluttavat pääasiassa vain kortepohjalaiset, mutta kaikki ylioppilaat ovat tervetulleita. Kraatari kertoo, että kerhon tiloissa istuvat matemaatikot ja taidehistorioitsijat sulassa sovussa. Myös hieman harjaantuneimmat taitelijat ja vasta-alkajat sopivat saman katon alle.

”Tänne tullessa toisilla voi olla enemmän omaa materiaalia. Joillain taas ei ole mitään kokemusta”, kerhon vetäjä erittelee.

Kraatarille itselleen kuvataidekerho on tärkeä, koska hänestä on mukavaa nähdä ihmisten pohtivan töitään.

”Sen ahaa-elämyksen näkeminen on hienoa.”

Hänen mielestään kerhon hyötyä ei lasketa euroissa. Pieni kurssimaksu me-

haikoina ennallaan.

”Juuri nyt ei ole mitään uutta suunnitteilla, mutta ehkä jotain liikuntapainotteista voisi kehittää seuraavaksi. Jos ihmiset jotain toivovat, pyritään se tietenkin toteuttamaan.”

Tänä syksynä uutena aloitti ompeluseuratyyppinen käsityökerho.

”Sille oli selkeä tilaus. Ihmiset haluavat neuloa yhdessä, juoda kahvia ja vaihtaa ideoita”, Laitinen sanoo. Lisää tietoa Vapaa-aikatoimikunnan kerhoista osoitteessa www.jyy.fi/kvat/.

RISTO RAUTANEN

Marion Tries taiteilee Kortepohjan kuvataidekerhossa.

Kortepohjan vapaa-aikatoimikunta tarjoaa monenmoista tekemistä Jyväskylän yliopistossa opiskelijoille. Kerhovalikoima tällä hetkellä:

- Roolipelikerho
- Korteforte-kuoro
- Peli-iltoja
- Kirjoittajapiiri
- Kuvataidekerho
- Pöytäjäkiekkokerho
- Käsityökerho

Vapaa-aikasihteeri **Johanna Laitinen** kertoo, että kerhotoiminta pysynee lä-

nee tarvikkeisiin, jotka kerhon kuvataiteilijat itse käyttävät. Kraatari uskoo, että KVATin kannalta tärkeää on tarjota mahdollisuus mielekkääseen tekemiseen.

Kraatari arvioi kerholaisten pitävän tärkeimpänä antina oman kädenjaljen näkymistä tuotoksissa.

”Moni opiskelee sellaisia lukuaineita, joissa se oman tekemisen jälki ei ole heti nähtävissä.”

Kuvataidekerhossa oppii myös tuntemaan taidesanastoa, hallitsemaan erilaisia tekniikoita ja katsomaan taide-

teoksia aivan uusien silmin.

TARVIKEHANKINTOJA tehdessään Eliza Kraatari yrittää kuulostella, mitä jatkossa halutaan tehdä. Hän haluaa kohdistaa varoja siihen, mihin kerholaisilla on kiinnostusta. Toki myös varaston toimivuutta on ajateltava. Sitä hankitaan, mikä on päässyt loppumaan.

Kraatari ei kuitenkaan enää kauaa tee kerholle hankintoja, sillä hän lopettaa hommansa joulukuussa.

”Haluan omistautua kulttuuripoliti-

kan opiskelulle. Tammikuusta jatkaa siten taas uusi opettaja.”

Kraatarilla ei ole kunnianhimoa opettamiseen, mutta hän pitää kuvataiteiden harrastamisesta.

”Opettamistyölle ja tuntien suunnittelemiselle voi omistautua kuinka paljon vain, mutta minulla ei varsinaisesti ole pedagogisia ambitiesiä”, Kraatari muotoilee.

Sarita Blomqvist

NIIKAN

lumoava viehätys

tafilmikamera on käyttökelpoinen, koska sen pyörittämiseen riittävät muutamat sormipatterit.

FESTIVAALIN OHJELMASSA 70-luvun kotivideoista todella ansiokkaita olivat **Pekka Peltolan** kuvaukset. Näistä ensimmäinen oli Jyväskylän vapusta vuodelta 1979 ja toinen Tourulan puutaloalueen hävittämisestä ja ruotsinlaivoja muistuttavien kerrostalojen rakentamisesta. Peltolan kuvakerronta oli erittäin dokumentaarista ja selkeää eikä äänettämyys haitannut. Molemmissa tarina sisälsi ajatuksen, joka oli kerrottu muutama minuutissa.

Aivan loppuun saakka spontaani ja harastelijapohjalta järjestetty festivaali ei jaksanut kantaa. Kun tapahtuman alkuvaiheessa yleisöä oli vielä reilusti yli viisikymmentä henkeä, kahdeltatoista esiintynyttä Timo Natri Quartetia seurasi enää viitisen ihmistä. Mikäli järjestäjät onnistuvat hankkimaan tapahtumalleen rahoitusta, kaitafilmfestivaaleista saadaan nauttia tulevaisuudessaakin.

Ippo Puhakka Koneen käyttö on tarkkaa puuhaa.

DIVARIN HELMI

Kolmen minuutin pikapyrähdys

Ringa ja Tuija sekä lapset: Juokse pois (AXR 1990)

TAKAVUOSINA LEVY-YHTIÖPOMOT halusivat jostakin

syystä joka toisen urheilijan levyttävän. Suomalaisista sankareista muistetaan **Matti Nykänen**, ja jopa ulkomaan urheilijat käytiin läpi, sillä esimerkiksi englantilainen mäkihypyypääjä **Eddie Edwards** joutui laulamaan suomeksi **Irwin Goodmanin** tekemän kappaleen *Mun nimi on Eetu*. Trendin taustalla saattoi olla ainakin se, että levyjen toteutuksessa ei tarvinnut nähdä ihmeemmin vaivaa, ja niitä ostettiin silti.

Vuoden 1990 yleisurheilun EM-kisoille yritettiin saada lisäpotkua käskemällä ennen kisoja studioon kaksi naisyleisurheilijaa, **Ringa Ropo** ja **Tuija Helander**. He saivat esitettäväkseen **Veikko Samulin** säveltämän ja **Juha Vainion** sanoittaman kappaleen *Juokse pois*, jossa lauletaan suuria totuuksia urheilusta. Sana "tsemppi" esiintyy tekstissä hyvin monta kertaa, ja kerrosäkeessä mukaan liittyy lapsikuoro alleviivaamaan kappaleen pääsanomaa "juokse pois, kun pamahtaa". 12-tuumaisen singlen B-puolella on instrumentaaliversio samasta kappaleesta.

Tarinan mukaan Ropo kritisoi myöhemmin levytysprosessia, koska urheilijoita ei opastettu laulamissa millään tavalla, ennen kuin nauha jo pyöri. Sen kuulee myös lopputuloksesta. Kansiteksteistä ei selviä, kumpi vuorottelevista naislaulajista on Ropo ja kumpi Helander, mutta toinen heistä pistelee iloisesti nuotin vierestä kaikki osuutensa. Toinen sen sijaan laulaa yllättävän hyvin ja kuulostaa paikoin **Jonna Tervomaalta**. Sovituksestaan *Juokse pois* on eurodiscöhölkä, jonka päämelodiaan on etsitty aikakauden kosketinsoittimista juuri se kliseisin preset-soundi.

Aikana ennen autotunea äänenpuhtauden korjailu jälkikäteen oli vaikeaa, joten kappaleen laulusuorituksia voisi kuvaila jopa inhorealistisiksi. Ihmetyksensä pitää tosin osoittaa myös säveltäjä Veikko Samulin suuntaan, sillä kappaleen melodia vaatii laulajaltaan varsin laajaa äänialaa. Jos amatööriille antaa laulettavaksi vaikean sävellyksen, voiko tuloksen odottaa kuulostavan muulta kuin kauhealta?

Juokse pois jäi Ropon ja Helanderin ainoaksi levytykseksi. Sillä on oma kulttisuosionsa vielä nykypäivänäkkin, sillä kappale soi esimerkiksi Konemetsä-teknotapahtuman yöreiveissä viime kesänä.

Mikko Mattlar

Sarjassa esitellään unohtuneita kulttilevyjä.

arvioit

Marko Aho & Antti-Ville Kärjä (toim.): Populaarimusiikin tutkimus
Vastapaino

Populaarimusiikki on huomattava osa monien ihmisten elämää, mutta silti sen tutkimus on Suomessa ollut vähäistä. Tämä johtuu siitä, että populaarimusiikkia tutkiessa pitäisi ymmärtää sekä musiikin että yleisön merkitys, eikä musiikin tutkimuksessa ole totuttu tutkimaan yleisön musiikille antamia merkityksiä.

Alan suomalaisiksi perusteokseksi tarkoitettu *Populaarimusiikin tutkimus* lähtee liikkeelle perusasioista, mutta pääsee syvemmille vesille ja esittelee kirjan teemaa hyvin erilaisista lähtökohdista. Aloittelevalle tutkijalle kirja tarjoaa hyvän kattauksen siitä, ketkä populaarimusiikkia ovat maailmassa tutkineet ja miten. Musiikki-maailman rakenteiden lisäksi päästään pohtimaan jopa fysiologisia syitä sille, miksi musiikki on ihmisille tärkeää.

Kirjan kahteentoista artikkeliin ei sisälly omaa artikkelia median ja musiikin yhteydestä, vaikka yleisö löytää populaarimusiikin usein juuri median välityksellä. Ratkaisu tuntuu vähän ihmeelliseltä. Medialla on niin suuri vaikutus ihmisten musiikkimakuun, että siitä olisi voinut puhua enemmänkin.

Mikko Mattlar

"Jos aloitat populaarimusiikkiaiheista gradua, lue ensiksi tämä kirja."

Absoluuttinen Nollapiste: iiris
Johanna

Iiris on Absoluuttisen Nollapisteen yhdeksäs studioalbumi. Se poikkeaa kaikista edeltäjistään, mikä ei ole yllätys. Yhtye on uudistunut jokaisella levyllään.

Nollapisteen yhteydessä puhutaan usein 1970-luvun progevaikutteista. Tällä kertaa on eksytty 1980-luvulle ja esiin nousee se vähemmän luomu Nollapiste. **Aki Lääkkölän** kitarataide peittyi paikoin **Janne Hastin** syntikkapörinän alle. Joissakin kohdissa riisutumpi toteutus toimisi paremmin.

Suurin osa biiseistä on tehty kokonaan studiossa. Monissa kappaleissa sanoitus työ on jäänyt puolitiehen ja kiire näkyy. **Tommi Liimatan** sanoitusvastuuta on jaettu, minkä ansiota lienee se, että sanoitukset ovat nyt ymmärrettäviä tarinoita. Alkuaikojen kryptisyys on tipotiessään.

Albumin on tuottanut muun muassa Leevi and the Leavingsin ja Ultra Bran taustalla hääriinyt **Pekka Aarnio**, mikä kuuluu lopputuloksessa. Liimatta laulaa ilmeikkäämmmin kuin edellisillä levyillä. Myös muut jäsenet osallistuvat stemmatalkoihin.

Iiris ei yllä Nollapisteen parhaiden levyjen tasolle. Se on kuitenkin uudenlainen päänavaus, joka sisältää todella hienoita hetkiä. Mielenkiintoista nähdä, miten *iirisen* kapaleet kulkevat livetilanteissa.

Juho Hakkarainen

"Ei aivan mestariteos."

Paul Gravett: Sarjakuvaromaani ja miten se voi muuttaa elämäsi
Otava

Paul Gravettin sarjakuvaromaaneja esittelevä tietokirja on tarkoitettu tyhmillä. Siis sellaisille, jotka eivät vielä ole tajunneet, että sarjakuvan keinoin voi kertoa syvällisiä ja vivahteikkaita tarinoita.

Näin ainakin tulkitsen kirjan alaotsikon ja sen sivuilta ajoittain löytyvän yksinkertaisuuksien osoittamisen. Ai että tässä on sekoitettu realistiseen ilmaisuun vauhtiviivoja? Ohhoh sentään.

Jos pääsee tästä yli, on Gravettin kirja melkoinen runsaudensarvi. Sen runkona on 30 kanonisoitua sarjakuvaromaania, joita esitellään kohtalaisesti ja pintaraapaut sadasta muusta. Moni teoksista on siis tuttu, jos on lukenut vähänkään *Aku Ankkaa* laajemmin, mutta mukaan mahtuu pakostakin uusiakin tuttavuuksia.

Rasittavaa on sekin, että useimmat sivunäytteet on kutistettu niin pieniksi, että lukemiseen tarvitaan suurennuslasia. Ja koska kyseessä on käännösteos, kotimaiset sarjakuvat on mahdutettu yhteen marginaalimerkintään.

Ei tätä kotiin viitsisi kantaa, mutta kirjastossa voisi hyvinkin selata.

Olli Sulopuisto

"Kirjastoon, ei kotiin."

JYT: Variksen veli
Ohjaus: Kaisa Nissi
Rooleissa: Vesa Partanen, Jaakko Junttila, Emmi

Vilhunen, Johanna Lystilä, Kaisa Mattila, Juho Suikkanen

JYTin syksyssä nähdään pitkän linjan näytelmäkirjailija **Sirkku Peltolan** tekstiin perustuva näytelmä *Variksen veli*, joka sopii teemoiltaan pimeneviin iltoihin. Mustaa huumoria, tragikomiikkaa, arjen realismia ja sen absurdiutta yhdistelevä teos kertoo b-luokan kansalaisista vangittuina kerrostaloasuntoihinsa, yrittämissä pitää koossa elämänsä kulisseeja. Tarina tasapainottelee toivon ja epätoivon, kuoleman ja syntymän välillä, kuten elämä itsekkin.

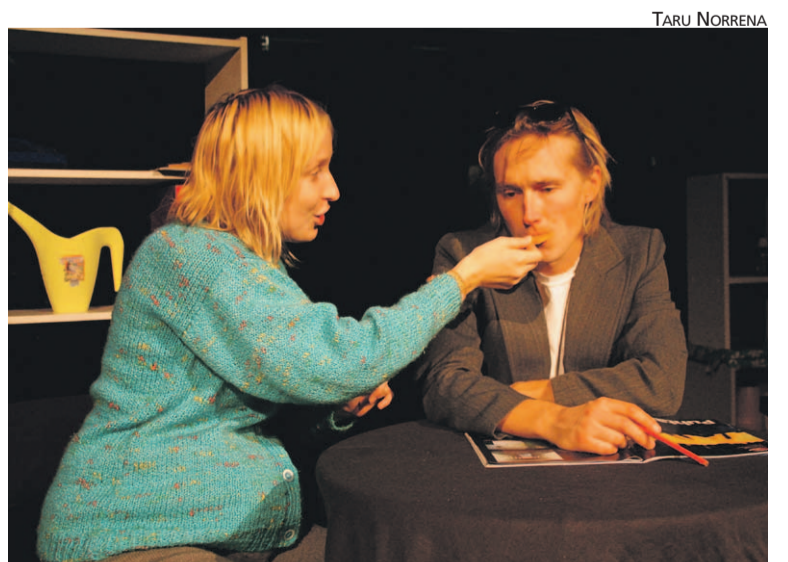
Peltolan teksti on varmasti haasteellisen teatterintekijöille. Tästä haasteesta ovat jytiläiset selvinneet kunnialla, sillä jälki on hyvä.

Ohjaajana **Kaisa Nissi** sanoo olevansa kokematon, mutta lavalla tämä ei pahemmin näy. Joskus teatterissa saattaa aistia kokemattomuuden – sen huomaa, jos narut eivät pysy käsissä ja näytelmä muuttuu hajanaiseksi. Variksen veli pysyy kasassa ja pitää intensiteettinsä loppuun saakka.

Näytelmän kasassa pysymisen väliaineena toimivat näyttelijät. Taas voi todeta, että jytiläiset hoitavat tämän puolen mainiosti. Näyttelemineen on aidon innokasta ja eläytyvää, ilman ylilyönnejä.

Matias Huttunen

"Kasassa pysyvä kaaos."

TARU NORRENA

Kaisa Mattila ja Juho Suikkanen näyttelevät avioparia Variksen veljessä.

MENOT 12.11.–26.11.

POP/ROCK/JAZZ/KLUBIT

Lutako: To 15.11. Pain. Pe 16.11. Anssi Tikanmäen Orkesteri. La 17.11. Tiktak klo 19 ja klo 22. Ke 21.11. Nile (USA) + Deathchain + Sotajumala. Pe 23.11. Apulanta. La 24.11. Laakso (SWE) + Brightboy.
Bar 68: Pe 16.11. Rebelhead + Medeia. La 17.11. Cleaning Women. Pe 23.11. Mokoma.
Poppari (ent. Jazz Bar): Ke 14.11. Mika Nuorva levyjulkkarit. To 15.11. Papa Fransuasta ja Tropical Tune Band. Pe 16.11. Somethin' Else: Dalindeo ft. Michiko. La 17.11. Blues Live. Su 18.11. Praesens-klubi. Ma 19.11. Mustan musan workshop. Ke 21.11. Konsan pop/rock workshop. To 22.11. Dixie Harlem 15-vuotisjuhlakonsertti. Pe 23.11. Boogie Chillen -klubi: Wiley Cousins & Masa Orpana. La 24.11. Dollby - the Ultimate disco machine.
Ilokivi: Ke 14.11. Pidä Hyvänä! iltaklubi: Sydän, sydän + NS.DJ:t. Pe 23.11. Nightmare before Christmas. Su 25.11.

Timo Rautiainen unplugged – tuki ikimetsille.

Vakiopaine: Pe 23.11. Tuure Kolehmainen & Sohvi Suominen.

Red Neck: Pe 16.11. Jussi Syren & Groundbreakers. La 17.11. Jiri Nikkinen Trio. Pe 23.11. Daddy Giljoteen.

Paviljonki: Ke 21.11. Amado Mio - Ilta välimereltä. To 22.11. Kari Tapio. Pe 23.11. Ilmavoimien Soittokunnan juh-lakonsertti. La 24.11. Hectorin jäähyväiskiertue.

Jyväshovi: Ti 13.11. Topi Sorsakoski & Kulkukoirat. Ti 20.11. Antti Huovila & Sata Kitaraa.

Katse: To 15.11. The Chris Patton Band (CAN). Pe 16.11. The Chris Patton Band (CAN).

NÄYTTELYT

Alvar Aalto -museo: Studio: 25.11. asti Valon rakenteet. William J.R. Curtisin valokuvia.

Jyväskylän Taidemuseo: Holvi: 25.11.

asti Jyväskylän taiteilijaseuran vuosinäyttely.

Galleria Harmonia: 25.11. asti Naoji Ishiyama.

Keski-Suomen Museo: Taidehalli: Tähdön -

Keskisuomalaisista hääperinnettä sadan vuoden ajalta. Alahalli: 16.11. alkaen Ihmisiä Iijoelta Itärajalle.

Suomen käsityön museo ja Suomen kansallispukukeskus: Aikamatka – käsityön historiaa, Käsityössä elämän tuntu ja Komeasti juhlaan – tämän päivän kansallispuvut. Ryijykuume!. Galleria: 25.11. asti Kalajoen Helanderien messinkivaluja. Näytön paikka: 25.11. asti Ryijy muuttuu.

TEATTERI

Jyväskylän kaupunginteatteri: Ke 14.11. Mimmi lehmän seikkailut klo 10. Arvoituksellisia muunnelmia klo 19. Pe 16.11. Shakespeare Hollywoodissa klo 19. La 17.11. Shakespeare Hollywoodissa klo 19. Su 18.11. Pähkinänsärkijä klo 14 ja klo 18. Ma 19.11. Pähkinänsärkijä klo 18. Ti 20.11. Shakespeare Hollywoodissa klo 19. Ke 21.11. Shakespeare Hollywoodissa klo 19. To 22.11. Amele, majava ja kuningas katolla klo 18. Arvoituksellisia

muunnelmia klo 19. Pe 23.11. Shakespeare Hollywoodissa klo 19. La 24.11. Mimmi lehmän seikkailut klo 13. Viulunsoittaja katolla klo 13. Jälkiä iholla klo 19. Shakespeare Hollywoodissa klo 19.

Jyväskylän ylioppilasteatteri: Ma 12.11. Variksen veli klo 19. Ti 13.11. Ässiä hatusta – improvisaatioteatteria klo 19. Ke 14.11. Ässiä hatusta – improvisaatioteatteria klo 19. La 17.11. Ässiä hatusta – improvisaatioteatteria klo 19. Su 18.11. Ässiä hatusta – improvisaatioteatteria klo 19. Ti 20.11. Ässiä hatusta – improvisaatioteatteria klo 19. Ke 21.11. Ässiä hatusta – improvisaatioteatteria klo 19. Su 25.11. Ässiä hatusta – improvisaatioteatteria klo 19.

Huoneteatteri: Ke 14.11. Kirjoituksia kellarista klo 19. Pe 16.11. Täti ja minä klo 19. La 17.11. Alastonkuvia klo 19. Su 18.11. Alastonkuvia klo 15. Ke 21.11. Kirjoituksia kellarista klo 19. To 22.11. Kirjoituksia kellarista klo 19. Pe 23.11. Täti ja minä klo 19. La 24.11. Täti ja minä klo 19. Su 25.11. Täti ja minä klo 15.

Vakiopaine: Pe 16.11. Kuka pelkää Virginia Woolfia? Ke 21.11. Kuka pelkää Virginia Woolfia? To 22.11. Kuka pelkää Virginia Woolfia?

ELOKUVAT

Kampus kino: Ti 13.11. Tideland klo 19. Ti 20.11. Muiden elämä / Das Leben der Anderen klo 19.

Toveruus: Ma 12.11. Hair. Ma 19.11. Stop making sense. IT-Dynamon auditoriossa klo 19.

Elokuva-arkisto: Ke 14.11. Kiusaus. Ke 21.11. Varjojen vanki. IT-Dynamon auditoriossa klo 18.

MUUTA

Pidä hyvänä! -viikko: Ti 13.11. Hetki seksille – luentoja seksuaalisuudesta. Ilokiven ruokalassa klo 16–19. Ke 14.11. Iltaklubi Ilokivessä esiintymässä Sydänsydän + NS.DJ:t klo 21–03. To 15.11. Seksuaalisuuden maailma – luentoja seksuaalisuudesta. liikunnan rakennuksen ala-aulassa klo 11–14. Kaverihierontakurssi Ryhtilässä klo 16:15–17:45. Paritanssitunti Ryhtilässä klo 18:30–20. Viikon tapahtumat ovat maksuttomia lukuun ottamatta iltaklubia.

Menovinkit osoitteeseen
jylkkari-menot@jyy.fi

Kreikankilpikonna
(Testudo hermanni)

HEIKKI VIHEMÄKI

JYYn ja KVATin kirpputori Rentukassa

Lauantaina 17.11. kello 11–15 on jälleen tilaisuus löytää ja myydä, kun JYY järjestää yhteistyössä KVATin kanssa suosittua kirppiksensä. Aartenmetstäjille luvassa on tuttuun tapaan nuorten muotia, tuoreita hittilevyjä ja paljon muuta.

Lukuisista toiveista johtuen kirppis järjestetään tällä kertaa Kortepohjan yo-kylän Rentukassa, jonka tiloihin mahtuu 40 ensimmäistä halukasta myyjää tyhjentämään kaappejaan

tarpeettomasta tavarasta. Myymään voi ilmoittautua Korpissa koodilla KVATkirppu 14. marraskuuta saakka. Kiirettä kannattaa pitää, sillä halukkaita myyjä on usein tuplasti vapaisiin paikkoihin nähden. Pöytävuokra on kaksi euroa. Kirppiksen lisäksi Rentukassa on tarjolla myös kahvia ja pullaa.

Rentukan kirppiksen jälkeen pääsee tänä vuonna vielä yhden kerran myymään ja ostamaan, kun ympäristövaliokunta järjestää 1. joulukuuta vuoden viimeisen kirppiksen perinteisemmin Ilokivessä.

PASKA KOTISEUTU

Kirjoittajat purkavat traumoja kotipitäjästään – omalla murteellaan.

Kulukis ies linja-aato!

Varkaus o teollisuuspaekkakunta keskellä Savoo. Siello Mekkaanisem mussii-kim musejo ja paperj'tehas, joka tupruttelloo nii että koko kaapunti haesoo. Mahottomasti muuta ee sitte uokkaa.

Myö uotettiin vuostolokulla, että Kaappakavun remontti suatais valamiiks ja toevottiin, että uusi ilime ja katulämmitys toesivat sinne vähäse'elämätä. Eepä aattanna. Rojektin jälkeennii osa kavusta oj jissä ja yllesil liikkeennimi ol Loppuummyynti.

Minnoon sitä mieltä, että remonttirahat oes voena laettoo johonni tähellisempää, kutev vaekka koolutoemeen. Lukijoetakkii ov vua yks aenoo, ja pirulane kehtoo väettä olevasa kaapunnin paras lukijo! Eppäelen.

Toreja o sentää iha tuplamiärä, ja sempä tähe sanotaa, että siello kaks keskustoo. Toesella torilla järjestettää kesäsi Iltatoreja, joilla tappaa immeisiä ja voe naattia muista viihykeistä. Aakijo'ympäriällä känöttäävät myös kaapunnin yökerhot, ne kaekki kolome. Ulukona käämistä rajottaapi se, ettee julukisia kulukuvälj'neetä mäne ennee kaheksaj jälakee.

Yhek kerra, ku kävellä lonttasin ravintelista kotia, ajo vua raktorj' vastaa.

Ee siis taija tullam minnää yllätyksenä, että nuor polovi hötkyilöö poes Varkauvesta. Kattoo yritettiin paekata hommoomalla sinne yks usalaenen jääkiekkojookkuvu reenoomaa. Vähäsev vipinätä suatiin nii ku liklesit (Eagles) om pistänyynnä akkavaen ihas sekasi. Voe tokkiisa!

Annika Kauhanen

Kirjoittaja on romanisti, joka vaihtopöskelun jälkeen viihtyi kotiseudullaan vain muutaman päivän ja pakeni sitten Ruotsiin.

europassi

Nyt etsitään Tähtitiimiä!

Aurinkokuntamme hienoin tiimi on haussa ja rekrytointiprosessia käynnistellään. Nyt haetaan osajia vuodeksi 2010 suunnitteilla olevaan Mare Orientale -projektiin, jossa kirkkaimmat kyvyt pääsevät karistamaan maan pölyt kengänpohjistaan. Hyvän työhakemuksen ja harkitusti laaditun ansioluettelon merkitys on ratkaiseva.

www.europass.fi

JÄLKI KIRJOITUS

Lisää tuottavuutta, jee!

VALTION RAHOITUKSEN karsiminen on ajanut yliopisto-opetuksen tason kriisipisteeseen. En ole omana opiskeluaikani törmännyt moneenkaan kurssiin, joka vastaisi opetussisällöltään siitä annettuja opintopisteitä. Jos työmäärää taas kertyy, johtuu se kurssien pedagogisesta heikkoudesta ennemmin kuin syvällisestä ja haastavasta kurssista. Olen ihmetellyt, mikä minusta potentiaalisena maisterina tekee ammattikorkeakoulussa koulutettua oppineemman, kun viikottainen opiskeluni jää muutamia tunteihin.

Yliopistolle on käymässä kuten kunnille – ainona vaihtoehtona ongelmien ratkaisemiseen nähdään erilaiset liiketoimintastrategiat.

PORVARIHALLITUS ON NYT tarjoamassa yli-

opistoille laillisen mahdollisuuden soveltaa laajemmin yritystoiminnan logiikkaa ongelmien korjaamiseksi. Ensinnäkin yliopistoista tehdään itsenäisiä toimintayksiköitä. Yliopistot voivat, ja niiden on käytännössä pakko, kehittää uudenlaisia rahoitusmuotoja.

Näitä ovat muun muassa mahdollisuus peria lukukausimaksuja sekä firmoilta kerjättävät investoinnit. Säästöjä haluttaisiin vähentämällä opiskelijoiden ja yliopistojen kokonaismäärää. Kun pelkkä paikka edellyttää jo puolen vuoden valmennuskurssia ja avoimen yliopiston approbaturia, on osa opetuksesta näppärästi ulkoistettu opiskelijan omalle kukkarolle.

Uudistus on otettu yliopiston johdossa riemu- mielin vastaan, koska uudet rahoitusmuodot

ovat taloudellinen pakko jo nyt. Nokialta saadut almut voivat paikata tilannetta taloudelliseen tuottavuuteen suoraan yhteydessä olevilla aloilla. Näitä eivät ole esimerkiksi useimmat humanistiset ja yhteiskuntatieteelliset alat.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOSSA asioita osataan onneksi katsoa positiivisesti. Suomen hallvimpien maistereiden tekemistä juhliataan, koska yliopistomme on näin maamme tuottavin. Juuri humanistinen ja yhteiskuntatieteellinen tiedekunta ovat lisänneet eniten tuottavuuttaan. Yliopistouudistuksen jälkeen nämä tuotanevat korkeakoulutusta lähes ilmaiseksi, ellei opetusta sitten voisi rahoittaa lukukausimaksuilla. Niitähän ei kukaan vielä halua, mutta

hyvä, että asiasta sentään käydään ennakkoluulotonta keskustelua.

Tilanne on johtamassa samaan kuin kuntatalou- dessakin: ilman valtion panostusta palveluiden taso heikkenee ja oikeus laatuun mitataan rahassa. Uusliberalistisen hegemonian myllätessä yliopistouudistus esitetään pakkona, joka olisi pitänyt toteuttaa jo vuosia sitten. Pääsyy yliopiston nykyisiin ongelmiin on kuitenkin valtion rahoituksen puute, eikä sen tekemää aukkoa noin vain millään paikata.

Ilpo Puhakka

ilokivi
OPISKELIJOIDEN OMA LOUNASRAVINTOLA

- MA 12.11.**
Kukkakaalilasagnette
Tomaatti-mozzarellakala
Kinkkukiusaus
- TI 13.11.**
Kasviscurry
Barbequekalkkunakastike
Riistapyörykät
- KE 14.11.**
Kesäkurpitsavuoka
Silakkapihvit, kermaviilikastike
Karjalanpaisti, perunasose
- TO 15.11.**
Kasvissosekeitto
Broilerpastapaistos
Jauhelihapihvi, herkkusienikastike
- PE 16.11.**
Tomaatti-sipulipiirakka
Kalakeitto
Nakkipannu

- MA 19.11.**
Kasvislasagne
Jauhelihakeitto
Broilerjuustokebakot
- TI 20.11.**
Kasvispihvit, tomaatti-timjamikastike
Makaronilaatikko
Nakkikastike
- KE 21.11.**
Punajuuriauraajuustokiusaus
Paistettu kala
Curryposso
- TO 22.11.**
Falafelpyörykät
Yrtti-porkkanasei
Täytetyt jauhelihaohukaiset
- PE 23.11.**
Kasviskaalikääryleet
Chilikala, jugurttikastike
Kinkkukastike, spaghetti

LOUNAS PÄIVITTÄIN KLO 11 – 16

Myös vegaanivaihtoehto joka päivä.

Ruokalistat netistä: www.jyy.fi/ruokalista.php

Opiskelijahinta 2,35 e sisältää leivän, levitteen ja juoman.
Jatko-opiskelijat 4,20 e – muut 5,00 e

10 kappaleen ruokaliput opiskelijoille 22,50 e,
jatko-opiskelijoille 42,00 e, muille 50,00 e.

Järjestöt

Järjestöilmoitukset sähköpostitse osoitteeseen jylkkari-jarjestot@lists.jyu.fi. Vain tapahtumat, menot ja ilmoitusasiat. Toimitus varaa oikeuden lyhentää ilmoituksia tarvittaessa. Palsta ilmestyy jokaisessa numerossa.

UNIFEM JYVÄSKYLÄ

Naiset ja uskonto –seminaari keskiviikkona 14.11.2007 klo 16-18, Paulaharju, Villa Rana. Vierailijoina professori Tanika Sarkar (Jawaharlal Nehru University, New Delhi, Intia): ”The Birth of a Goddess : The Hindu Woman and a Refigured Faith for Indian Nationalism” ja Dr. Monica Lindberg Falk (Lunds universitetet, Lund, Ruotsi): ”Buddhism’s influences on women in Asian societies”. Luento käy yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksen sekä kulttuurienvälisen viestinnän oppiaineen luontopasseihin. Järjestäjä: Suomen UNIFEMin Jyväskylän paikallistoimikunta
Lisätietoja: unifem.jkl@gmail.com

EVANKELISET OPISKELIJAT

Lunta odotellessa tule lauantaisin Lutherin kirkolle (Kansakoulukatu 5) seitsemän jälkeen etsimään Elämän valoa sydämeesi! Tulossa: Ke 14.11. Makiasta ja makkarata – laavuilemaan porukalla! 24.11. Islamin missionaaris-teologinen haaste – Martti Vaahtoranta. Olet tervetullut myös messuun sunnuntaisin klo 12 Lutherin kirkolle! EXTRA: www.MAATAnakyvissa.fi ... mitä on ikuisuus? Raamiksesta ja muusta tietoa Päiviltä, paivi.luukkainen@jyu.fi tai osoitteesta www.sley.fi/fo/jkl/

SUOMEN EV.LUT OPISKELIJA- JA KOULULAISLÄHETYS

Tervetuloa opiskelijailtoihin torstaisin klo 18.30 Keljon kirkolle (Keljonkatu 28). Opiskelijapastori Heikki Lehtimäki (p. 050 571 4564) päivystää keskustelua ja rippii varten keskiviikkoisin klo 14–16 OPKOn toimistolla (Vapaudenkatu 24 B, käynti Cygnaeuksenkadun puolelta).

15.11. Aabrahamin usko
Paavo Suihkonen
Joh. 8:21–59

22.11. Samuel uskonpuhdistajana
Mailis Janatuinen
1.Sam. 1–10

HINTAVERTAILU

HASSU KOKKI KÄVI OSTOKSILLA 19.6.2007 K-SUPERMARKET LÄNSIVÄYLÄSSÄ (KORTEPOHJA). TÄSSÄ HÄNEN LASKELMANSA ATERIAN HINNASTA*:

HK PYTTIPANNU 2,2/250G.....	3,08 EUROA/0,35KG
MAITO 0,75/1L.....	0,15 EUROA/2 DL
TOMAATTI 1,99/KG.....	0,08 EUROA/40G
PAPRIKA 3,90/KG.....	0,16 EUROA/40G
KURKKU 1,99/KG.....	0,08 EUROA/40G
JÄÄVUORISALAATTI 1,99/KG.....	0,10 EUROA/50G
RUISLEIPÄ EVÄS 1,79/660G.....	0,27 EUROA/3 VIIPALETTA
ONVARIINI 2,09/0,4KG.....	0,10 EUROA/20G
KANANMUNA.....	0,14 EUROA/KPL
ATERIA YHTEENSÄ.....	4,16 EUROA + TEKEMISEN VAVA

SONAATISSA NAUTITTUNA VAIN 2,35 EUROA
EIKÄ TISKEISTÄ HUOLEN HÄIVÄÄ

SÄÄSTÖÄ KUUKAUDESSA: 38,02 EUROA (21 PÄIVÄÄ)
SÄÄSTÖÄ VUODESSA: 342,17 EUROA (9 KUUKAULTTA)

*LASKELMAMASSA OLETUKSENA PÄIVITTÄINEN OPISKELIJAETUUDEN KÄYTTÄMINEN 21 PÄIVÄÄ/KK KOKO LUKUVUODEN AJAN.

RUOKALISTA KÄNNYKÄÄNI!
WAP.SONAATTI.FI

Lue Jylkkäriä!

Siinä on vitamiineja.

Mainosta Jylkkärissä!

Soita Vexi Virtaselle
P. 050 592 3696

OPISKELIJAN KOTI JYVÄSKYLÄSSÄ

Asuntojen pohjakuvat,
 hinnat ja hakeminen:
www.koas.fi

KOAS TARJOAA

Asuntomme on suunniteltu opiskelijoille!

- Vuokrataso on edullinen.
- Kaikissa asunnoissa on nopeat tietoliikenneyhteydet vakiovarusteena.
- Koasilla kaikki asumismenot sisältyvät vuokraan; sähkö, vesi, tietoverkko ja pesutupa.

KOAS ASUNNOT

Yksiöt

562 yksiötä eri puolilla Jyväskylää.

Soluasunnot

Soluasuntoja sekä yksin muuttavalle että kimppekämppeän haluaville. Soluissa asuu 2-4 opiskelijaa.

Perheasunnot

Perheasuntoja avo- ja aviopareille, sekä lapsiperheille. Vain toisen hakijoista tulee olla opiskelija.

Keski-Suomen
opiskelija-asuntosäätiö
Kauppakatu 26 A, 40100 Jyväskylä
Puh. (014) 3393 400, fax (014) 3393 411
asiakaspalvelu@koas.fi, www.koas.fi

YKSIN?
KIMPPAKÄMPPI?
PERHEASUNTO?
TIETOVERKKO VAKIONA

KESKI-SUOMEN SUURIN LAUKKUKAUPPA tarjoaa

NEULE-
SORMIK-
KAAT

- musta, t.sin, harmaa

-50% **250**
(5)

Naisten
ja miesten

NAHKA-
SORMIK-
KAAT

- lämpövuorella
- sisäsaumalla
- pehmeä lammasnappa

695
(14)

Miesten

NAHKA-
SORMIK-
KAAT

- sisäsaumalla
- lämpövuori

995
(14)

Naisten
NAHKA-
SORMIKKAAT

- fleecivuorella
- sisäsaumalla
- koristenahka ranteessa

995
(14)

Naisten
paksut
NAHKA-
SORMIKKAAT

- thinsulatevuorella
- resoriranne

995
(14)

Miesten
NEULE-
SORMIK-
KAAT

- thinsulatevuorella

495
(6)

1995
(27)

Ihana KUKKA
MATKAKASSI
olkahihnalla

Löydät
meidät
Forum
pohja-
kerroksesta

Mini Laukku

Forum puh. 614 465 • www.laukkuja.fi

Laukku- ja nahkapuoti

Katso lisää www.laukkuja.fi

TRAVEL
Kevyet ABS-muoviset
VETOLAUKUT

- +20 % suurennettava
- isoilla pyörillä
- välilevy
- tekstiiliverhoilu vain meiltä

koko: 59 x 38 x 20 cm
n. 45 l.

39
(55)

Laukku- ja nahkapuoti
ja Mini-Laukku yhdistyvät
Tervetuloa!

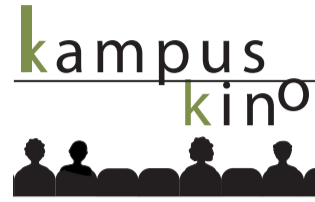
Palvelemme
ma-pe 9-20, la 9-18
JYVÄSKYLÄ

koko:
67 x 50 x 32 cm
n. 105 l

59
(67)

koko:
60 x 46 x 27 cm
n. 70 l.

49
(65)

akatemia mielestä vuoden paras ei-englanninkielinen elokuva. Kai nekin joskus jotain tietää.

Ti 27.11. klo

Pedro Almodóvar: **Volver – Paluu**
(Espanja 2006) K15

Almodóvar = tissejä ja räjähdysisiä? Ei, vaan kotoisa draama perheenäidistä (**Penélope Cruz**), joka tekee mitä tarvitaan, jotta perhe selviytyy. Tarinaan sotkeutuu myös hänen äitinsä (**Carmen Maura**), jolla on omat salaisuutensa.

Burleski on mennyttä ja Almodóvar keskittyy naiseensa kenties lempeämmin kuin koskaan aiemmin. Sen verran taitava elokuvantekijä espanjalainen on, että **Volver** pärjää hyvin ilman tissejä ja räjähdysisiä.

Vaikka kyllähän siinä Penelopen unkeaa vakoa tarkkailaan tovi.

Olli Sulopuisto

Ti 20.11 klo 19

Florian Henckel Von Donnersmarck:
Muiden elämä
(Saksa 2006) K11

Ulrich Mühe esittää Stasin huipputuunaria, joka määrätään varttimaan kapinallismielistä kirjailijaa. Derkkula porskuttaa vielä kovaa, joten kyseessä on rutiinitapaus – paitsi että ei tietenkään ole, koska kohteeseen tutustuminen murtaa agentin kuoren ja nostaa ihmisen byrokraatin pinnalle.

Jos et ole elänyt uraanilouhoksesssa, olet kuullut, että *Muiden elämä* oli Yhdysvaltain elokuva-

Penélope Cruz on Volverin pääosassa. Pressikuvan alareuna oli valmiiksi rajattu näin.

TILAA JYLKKÄRI KOTIISI

HINTA 47,00 € JYYN JÄSENI LLE 8,00 €

*Tee käyttävön pilvi,
tilaa naapurillesi Jylkkäri!*

OTA YHTEYTTÄ:
puh 014-607226

tai sähköposti talous@jyy.fi

/vuosi

Opiskelijakortilla

Keitot **2,35 €**

Lämmin kasvisruoka **4,35 €**

Kasvisravintola

Kauppakatu 11 JKL
Avoinna 11.00-14.30

WWW.OVVV.COM

**OPISKELIJOIDEN
VUOKRAVALITYS**
VALTAKUNNALLINEN

Asunnot vaihtuvat!
Soita, käy tai klikkaa!

Yhteistyössä:
Fortum TAPIOLA

Yliopistonkatu 6
Puh. 050 3410 224 **LVV**